STEPP

MAGAZINE VOOR
DE PRODUCERENDE,
ONTWERPENDE,
EN TECHNISCHE KRACHTEN
VAN DE BREDE
CULTURELE SECTOR

#21
sept 2016 | 12 €
jaargang 6

MOUNT OLYMPUS
FLORALIEN

SEPTEMBER 2016

Ultieme Transparantie

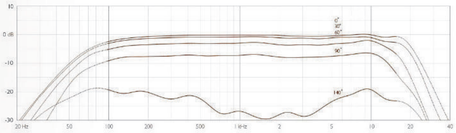

DPA MICROPHONES

De nieuwe DPA d:facto linear capsule kan 160dB SPL aan, ongeacht op XLR of een draadloos systeem, met een volledig vlakke frequentie-respons.

De ideale partner is het vernieuwde Sony DWX-N draadloze systeem, met slechts 1,5ms latency, 96kHz AD/DA converters, 10Hz-22kHz respons, en Crossremote afstandsbediening van de zenders, met altijd toegang tot alle parameters.

SONY

AMPTEC
professional sound solutions

Duifhuisweg 11 - Industriezone "Het Dorpsveld" - B-3590 Diepenbeek - Belgium
http://www.amptec.be - sales@amptec.be
Tel: +32 (0) 11 28 14 58 - Fax: +32 (0) 11 28 14 59

EDITORIAAL

Beste STEPP-leden,

Hopelijk hebben jullie een deugddoende vakantie achter de rug en zijn jullie terug van start gegaan voor een geweldig theaterseizoen.
Ondertussen zitten we bij STEPP niet stil, maar bereiden we de contactdag van 8 november e.k. voor. Hiervoor zet het Ensorinstituut in Oostende zijn gloednieuwe campus open.
Op deze contactdag behandelen we vragen als 'Horen podiumtechnieken in het TSO of in het KSO thuis?', 'Wat zijn de verwachtingen inzake duaal leren en stages ?' en 'Waar kan ik verder leren in het hoger onderwijs of in het buitenland?' Items als de nieuwe beroepskwalificaties of samenwerking tussen opleidingen staan daar allemaal op de agenda. We stellen ook een aantal projecten voor waarin STEPP zich heeft geëngageerd (ESCO, Europees veiligheidspaspoort).

Concreet start de dag als vanouds met koffie vanaf 9u en trappen we het inhoudelijke programma plenair af rond 10u. Voor de leerlingen voorzien we een leerlingenparlement, waar verzuchtingen en voorstellen rond stages, opleidingen, etc. aan bod kunnen komen, en daarnaast een interscholenwedstrijd podiumtechniek. Voor de lesgevers kaarten we een drie thema's aan: 'veiligheid', 'lesmethodiek, schaalmodellen en simulatie' en 'evoluties in het onderwijslandschap'. Voor de stageplekken voorzien we een ronde tafel over de kwaliteit en de invulling van stages en de opleidingsnoden voor nieuwe podiumtechnici. Het zou ons ten zeerste verheugen u samen met uw collega's, stagiairs of studente welkom te mogen heten op deze toch wel unieke studiedag.

Inschrijven kan zoals gewoonlijk via de STEPP website.
Maar geniet intussen van alweer een kersvers STEPP magazine.

Vriendelijke groet,

Frankie Goethals, *voorzitter*
Bert Moerman, *ondervoorzitter*

3 **Editoriaal**

6 **Circus Maximus**
Jan Decalf

14 **Kunstendecreet**
Johan Penson

22 **Floraliën Gent: groen licht voor een nieuwe generatie**
Jan Decalf

24 **Portfolio**
Floraliën Gent

28 **Floraliën Gent: groen licht voor een nieuwe generatie (vervolg)**
Jan Decalf

34 **Fiksers**
Geert Sels

38 **Het Swamphotel**
Jo Klaps

45 **OISTAT nieuws**

46 **Agenda & Nieuws**

47 **Productnieuws**

48 **Stepp Studiedag**

50 **Colofon**

Sandworm © Marco Casagrande →

CIRCUS MAXIMUS

Jan Decalf

Bij het Toneelhuis geloven ze niet in zachtjes warmlopen om het zomerreces af te schudden: eind augustus trapten ze een nieuw theaterseizoen af met een herneming van 'Mount Olympus'. Wat door veel critici als het meesterwerk van Jan Fabre wordt genoemd, is zondermeer de meest brutale en intense theaterervaring die je kan beleven: vierentwintig uur lang een verknipte cavalcade volgen van personages uit de klassieke Griekse tragedies. We gingen kijken bij de aanloop hoe een klein theater wordt ingepalmd als kampement voor zo'n 800 toeschouwers.

© Sam De Mol

Hoewel Jan Fabre al in vorige producties voor de lange fond koos – al in 1982 liet hij performers in 'Het is theater zoals te verwachten en te voorzien was' acht uur lang herhaalde handelingen uitvoeren – maakt hij er hier een ultraloop van. De oude Grieken deden het al voor met de Dionysia, de feestelijkheden te ere van de god Dionysos, waarmee ze mogelijk het festival hebben uitgevonden. De scènes na het bacchanaal op Pukkelpop in gedachten, trokken we naar de Bourla.

Tim Zeegers, technisch coördinator van de Bourla, geeft tekst en uitleg terwijl op het podium de technici van het Toneelhuis en Troubleyn (Fabres theatercompagnie) de trekken beladen met licht-en effectapparaten. Hoewel de voorstelling zelf wat scenografie en theatertechniek betreft weinig om het lijf heeft, krijg je door de duurloop af te rekenen met ongewone vereisten.

De belichting kan je Spartaans noemen, de basisopbouw van het grid is iets wat al meeloopt sinds 'De macht der theaterlijke dwaasheden', een productie waarmee Fabre in 1984 internationaal doorbrak en die in 2012 werd hernomen. De hoofdrol is weggelegd voor enkele tientallen peertjes in draadkorven. Deze zijn opgehangen aan geruisloze motoren en kunnen her en der op de scène worden geplaatst als onderdeel van de belichting of als decor. Het sturen van de choreografie is het werk van lichttechnicus Wout Janssens: "In MA dot programmeren we de positie, die dan meeloopt met de lichtcues. Bij de eerste opvoeringen moesten wij wel 24 uur lang op post blijven, nu kunnen Helmut (Van den Meersschaut, de lichtontwerper, nvdr) en ik mekaar al eens aflossen en kunnen we om beurt hier en daar wat slapen."

Ook wat de rest van de gebruikte technologie betreft, is het eenvoud troef. Het enige wat opvalt, is een grote witte fond die als videoscherm wordt gebruikt. Er wordt amper decor gebruikt, een paar grote witte tafels op wielen delen de ruimte wat in. Het is vooral in de afdeling rekwisieten en accessoires dat er flink besteld is. Dat is natuurlijk ook een gevolg van het feit dat je voor 24 uur theater wel wat parafernalia nodig hebt. Fabre wil de uitbeelding zo visceraal mogelijk te maken: er wordt beroep gedaan op liters verf, aarde valt uit klapluiken in de rigging, performers worden ondergedompeld in yoghurt, er wordt gehannest met ingewanden, ...

Om de stoet van scènes op mekaar te laten volgen, wordt in de coulissen een industriële zone van ateliers ingericht. Tim Zeegers: "Elke vierkante centimeter is ingenomen door schminktafels, props, inspiciënten enzovoort. We hebben

© Sam De Mol

een stockageruimte achter het podium omgebouwd en van het speelvlak gescheiden door een dubbele fond om wat geluidsdemping te geven. Maar vrijwel alles van changementen speelt zich in dezelfde ruimte af voor de duur van de opvoering.

De kostuums zijn enkel eenvoudige witte gewaden of doekjes. Dat wil zeggen dat we vier wasmachines en vier droogkasten hebben draaien. Met bovendien een firma die gedurende de nacht een hele pallet met lakens komt oppikken om ze te wassen en te strijken en meteen weer terug te brengen. Het is een voortdurende stroom van vuile toga's die de acteurs komen inleveren om dan weer kraaknet op te gaan.

De hele backstage wordt ingepakt in plastiek omdat het zo'n smeerboel is. Maar ook de acteurs moeten zich kunnen verschonen. We hebben wel douches op de verdiepingen boven en onder de toneelvloer, maar om de snelle wissels te kunnen maken, hebben we buiten een douchecontainer laten opstellen die zo is opgehoogd dat hij op het niveau van het toneel is en toegankelijk via een venster. We hebben er een sas voor gebouwd en zo kunnen de acteurs snel worden klaargestoomd voor de volgende scène."

Tijdens de opvoering is het achter de schermen in het hele gebouw een nooit geziene bedrijvigheid van changementen van mens en materiaal. Alles draait op volle toeren van catering tot sanitair. De productie spilt zelfs over tot op de straat. "De vrachtwagen van Troubleyn doet dienst als opslagplaats en er is hier een zone waar we het grootste vuil van de rekwisieten met hoge druk afspuiten."

Tijdens de opvoering is het achter de schermen in het hele gebouw een nooit geziene bedrijvigheid van changementen van mens en materiaal

Tim was op prospectie getrokken naar de eerste opvoering op de Berliner Festspiele om in te schatten of het überhaupt wel mogelijk was om de productie in de Bourla te brengen.

"In Berlijn beschikten ze over veel meer ruimte en mogelijkheden: een zijpodium, een grote repetitieruimte, noem maar op. Met de nodige aanpassingen lukt het wel om alles in de kleine Bourla te schoenlepelen, maar voor de performers is het nog het meeste wennen. Zij moeten muisstil zijn omdat die doeken niet meer voorzien dan een beetje demping."

Ondanks de beperkingen heeft Jan Fabre een voorliefde voor de Bourla. Hij speelt liever op een krakend podium dan in een moderne bouw zonder charme. Ook al moet hij dan extra repetities inlassen om de choreografie aan te passen aan de helling van het speelvlak. Bij deze opvoering moest de Bourla het met man en muis ook opnemen tegen de klimatologische omstandigheden. De laatste weken van augustus werden overspoeld door een hittegolf, wat het nog wat extra heroïscher maakte. De Bourla beschikt immers niet over een aircosysteem en het bleef balanceren op een mespunt of mens en machines het wel zouden volhouden. Boven het podium werden temperaturen van 36 graden Celsius gemeten en de ventilatie kon maar af te toe worden ingeschakeld omdat dat de massaal aanwezige haze, droogijsrook en rookmachinerook zou doen wegzweven in de toneeltoren. Hierdoor was de ontlading bij afloop niet alleen voor het publiek en performers zeer groot maar ook voor de crew backstage.

Ook het publiek moet zich schikken naar de wetmatigheden van de endurance, maar ook daar komt de technische staf hen tegemoet in accomodatie. "Het zaallicht blijft gedurende de hele voorstelling uit, er is geen pauze en tijdens de eerste uren mag niemand de zaal uit, maar vanaf dan kan je vrij rondlopen. Je merkt dat mensen al snel zich beginnen te nestelen, of die nu eens beneden gaan kijken en dan weer op één van de verdiepingen. In de loges worden kleine kampen opgeslagen. De duurloop zorgt voor een heel aparte sfeer. Mensen raken vermoeid, maar willen blijven kijken. Van euforie tot ingedommeld, alle gemoedstoestanden raken vermengd."

In de wandelgangen worden britsen opgesteld en de foyer wordt voorzien van een zitzakkenpark, om de mogelijkheid te geven even te dutten. Tegelijk kan je op de beeldschermen de voorstelling blijven volgen, zodat je in principe niets hoeft te missen.

Theaterdocent Luk Van den Dries vertelde in De Standaard over zijn publiekservaring. Hij bezocht twee keer een try-out van 'Mount Olympus' en was erg onder de indruk van de ervaring. "Het bombardement van indrukken gaat onze normale kijkhouding ver voorbij. Het lukt nooit om alles te zien. Toch wil je niets missen, de beeldenstroom werkt verslavend. Je be-

wustzijn en waarnemingsvermogen veranderen. In plaats van begrijpend kijken, schakel je over op voelend waarnemen. Opmerkelijk ook hoe de tijd zich omdraait. Normaal is een theatervoorstelling een inkeping in onze dag. Hier maakt ze de tijd vol: je leeft in een fictieve tijd, die zich zodanig uitrekt dat ze reële tijd wordt en alles omvat. Eten, je benen strekken, proberen wakker te blijven of in slaap vallen: ze worden onderdeel van de roes van het kijken. Dat slapen deel uitmaakt van de theatertijd, is bijzonder. Het maakt je ontvankelijk voor onvermoede indrukken en wekt een ander soort verbeelding op. Plots dringt tot je door hoeveel verschillende lagen er zijn in onze waarneming."

Wie met de realisatie bezig is, heeft minder last van psychedelische openbaringen, technici en staf benaderen hun taak meer met professionele 'rustige vastheid'. Toch schept het samen deel uitmaken van iets, al was het maar voor een etmaal, een communale sfeer, zowel voor als achter het podium.

Tim Zeegers: "We doen er alles aan om er een event van te maken, maar het is toch de opvoering die voor de vervoering zorgt. Los van de lange duur, zitten er zoveel hoogtepunten in. Dat is dan weer de verdienste van de performers, waar het uiteindelijk om draait. Er zit ook veel humor in. En de marathon zorgt voor onvoorziene gebeurtenissen wanneer de acteurs de uitputting nabij zijn."

Het opzettelijk langdurig uitrekken van een opvoering mag dan al geen bijster origineel idee zijn. Van heidense zonnevereringsrituelen die een etmaal duren tot Wagneropera's, de duurtest kan je wel vaker aangaan. Een favoriet zijn de legendarische concerten waarmee Raymond Van het Groenewoud de Gentse Feesten placht af te sluiten. Wie stand hield tot de vrachtwagen van Ivago het plein opdraaide, voelde bovenop de roes (fysiek en psychisch, al dan niet met chemische ondersteuning) een soort elektrische verbondenheid, als behoorde je tot een geheim genootschap. Alsof je was ingewijd in een dieper mysterie. In dit geval een dat je deelde met mannen van de vuilkar.

Wat je ook van de dramaturgie mag vinden, het publiek

Wat je ook van de dramaturgie mag vinden, het publiek reageerde uitzinnig enthousiast.

HUIS
TONEELHUIS
THEATRE EQUIPMENT - EVENT SUPPLIES - CONCERT TOURING -
TROUBLEYN / JAN FABRE
PERFORMING ARTS
WWW.TROUBLEYN.BE
www.dee.be
www.dee-digital.com
www.dee-backline.com

© Kurt Van der Elst

reageerde uitzinnig enthousiast. Het grootste deel van het applaus kwam uit oprechte bewondering voor de performers. Zij hebben het echte titanenwerk geleverd door zich volledig aan het spel over te geven.

Dansmarathons had je al in de jaren 30. Koppels dansten toen om een schamele cent te verdienen en het publiek betaalde om met spanning toe te kijken wie eerst zou neerzijgen. Ook nu lijkt de grens tussen theater en realiteit soms fluïde, wanneer het aanwezig zijn vermengd geraakt met deelnemen aan de perfomance. Net als een popconcert was dit stuk in een paar uur uitverkocht.

Dag en nacht verwijlen in een theater maakt voor een happeningsfeer. Bij de eerste doortocht in februari, zat de catering al snel door de voorraden heen en daarom had de organisatie deze keer ook culinaire stalletjes laten aanrukken op het plein voor het theater. Dit maakte het samen met de buitenbar, het terras en het tropische weer dat het ook buiten de Bourla op de Komedieplaats echt heel gezellig werd. De laatste uren van de opvoering was er bovendien de jaarlijkse Cultuurmarkt, waardoor je rond de Bourla een unieke mengelmoes kreeg van intense theaterbezoekers, liefhebbers en dagjesmensen.

© Kurt Van der Elst

© Kurt Van der Elst

Bij een vooruitblik op het komende seizoen, merk je dat een uitgesponnen theaterbeleving bijna een trend wordt. Misschien is dat het antwoord op een vraag van het publiek. Mogelijk is de toeschouwer niet langer tevreden met een hapklaar toneel in honderd minuten, maar wil men zich verliezen in de ervaring. De roes van het binge bezoeken.

'Mount Olympus' staat nog geprogrammeerd op 24 september in het Kaaitheater in Brussel en op 28 april 2017 in de Stadsschouwburg in Amsterdam. Wie zoekt kan online ook een captatie bekijken van de hele opvoering.

IN XANADU DID KUBLA KHAN A PLEASURE DOME DECREE

Johan Penson

Het was weer zover. Op 30 juni maakte de Vlaamse minister voor cultuur de goedkeuring van de werkingssubsidies voor de periode 2017 tot 2021 bekend. Hoe zit de vork aan de steel en wat betekent het resultaat voor de sector?

Kunstendecreet
Het Kunstendecreet regelt de ondersteuning van de professionele kunsten in Vlaanderen. Voor alle duidelijkheid en even terzijde: daartoe behoren niet de culturele centra of de gemeenschapscentra want die worden geregeld door het decreet lokaal cultuurbeleid. De steden en gemeenten kunnen sinds de laatste aanpassing van het lokale cultuurdecreet van 2012 vrij beschikken over de middelen die ze van Vlaanderen krijgen.
Dat is in het kader van de 'planlastenverlaging'.
Lokale besturen hebben vanaf nu meer vrijheid om een eigen beleid vorm te geven zonder daarover al te grote verantwoordingen te moeten afleggen aan Vlaanderen. Sectorale plannen, zoals een cultuurbeleidsplan werden afgeschaft en geïntegreerd in de lokale strategische meerjarenplanning waardoor er meer bewegingsvrijheid ontstaat voor de lokale besturen.
Dit betekent ook dat de gemeente zelf beslist over de invulling van de bibliotheek of over de slagkracht van het cultureel centrum. Meer vrijheid dus, maar hierdoor ook meer vrees, want op een dag kan de lokale politiek het ene of het andere niet meer belangrijk vinden. Het surfen op een kortetermijnlogica doen politici liever dan besturen op lange termijn.
Het op poten zetten van visionaire culturele ontwikkeling – een noodzakelijke voedingsbodem voor de kunsten – is zo'n werk van lange adem. De opgebouwde expertise omtrent kunsten bij de Vlaamse Overheid is bij deze beslissing ook niet mee verhuisd naar het lokale beleid. Daar moeten we het in een ander artikel eens over hebben.
Het Kunstendecreet gaat over de ondersteuning van de professionele kunsten in Vlaanderen inclusief Brussel. Het decreet regelt bij wet de manier waarop de overheid hier ondersteuning biedt. Het eerste Kunstendecreet werd in 2004 door het Vlaams Parlement goedgekeurd. De grote vernieuwing van dit decreet was dat er voor het eerst een open en samenhangend kader werd gecreëerd voor alle kunstvormen. Daarvoor werd dat eigenlijk eerder per discipline en vaak ad hoc geregeld. Ondertussen is het decreet van 2004 aangepast omdat het kunstenlandschap de laatste tien jaar sterk is veranderd. Het Kunstendecreet van 2004 was niet meer afgestemd op dit veranderende kunstenlandschap.
Na een uitgebreide evaluatie in 2012 is er dan ook een nieuw Kunstendecreet opgesteld. Dit decreet werd in 2013 gestemd door het Vlaams Parlement na ruime consultatie van de sector, ook de Sarc (strategische adviesraad voor het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media, waar STEPP deel van uitmaakt) wordt daarin gehoord. De bedoeling van deze vernieuwingen is om het kunstenbeleid beter af te stemmen op de actuele noden van de kunstensector.
Dat blijft moeilijk, gezien het Vlaamse kunstenlandschap gekend staat als dynamisch en een steeds evoluerende sector. Het decreet moet daar dus een waardevol antwoord op geven. De betrokken professionele kunsten in Vlaanderen zijn de gezelschappen allerhande, stadstheaters, kunstencentra, kunstinstellingen, kunstenwerkplaatsen…

Humus van de maatschappij
Wat is nu precies de bedoeling van die subsidies, wat zit er achter die ondersteuning? Eigenlijk gaat het over ondersteuning vanuit de maatschappij van waardevolle projecten in de kunsten die niet levensvatbaar zouden zijn als ze op zichzelf in een economische marktlogica zouden moeten staan. Er wordt een soort humuslaag gecreëerd waarin kunsten kunnen floreren.
Cultuur en kunst worden gezien als elementen die binding en verbeelding verschaffen aan onze maatschappij en die een identiteit van die maatschappij uitstralen en ook internationaal uitdragen. Denk maar aan onze vele gezelschappen die de internationale podia bevolken. Om dat te ondersteunen zijn er criteria die een minister van Cultuur uitschrijft om er een onderbouw aan te geven.
Er zijn negen inhoudelijke en zakelijke criteria waaraan een aanvraagdossier voor een werkingssubsidie wordt getoetst. Dat varieert van de kwaliteit van het inhoudelijk concept en de concrete uitwerking ervan tot de kwaliteit van het zakelijk beheer. Er wordt uiteraard ook gekeken of de artistieke ambities sporen met de zakelijke planning, of er een haalbare en realistische begroting is opgesteld. Men peilt ook naar de wijze waarop de organisatie bestuurd wordt. Organisaties moeten een evenwichtige samenstelling van de raad van bestuur kunnen voorleggen, rekening houdend met maatschappelijke en culturele diversiteit. Ze moeten tevens een kwaliteitsvol personeelsbeleid voeren met bijzondere aandacht voor de correcte vergoeding van kunstenaars. Indien van toepassing, want soms gaat het over nieuwe organisaties, zal men ook de kwaliteit van de voorbije werking gaan evalueren.

Cultuur en kunst worden gezien als elementen die binding en verbeelding verschaffen aan onze maatschappij

De positionering in het veld of de sector en de samenwerkingen wegen zeker door, dus kennisopbouw en kennisdeling zijn belangrijk. Men verwacht een soort landelijke en/of internationale betekenis van de organisatie. Ook de maatschappelijke en culturele diversiteit in en rondom de organisatie is belangrijk, men wil zeker zijn dat het belastinggeld de brede maatschappij bereikt. Er wordt ook zeer specifiek gekeken naar hoe de ondersteuning van kunstenaars zal plaatsvinden,

want alles begint in principe met het werk van de kunstenaar.

Beleid

Bij het aantreden van een nieuwe Vlaamse regering komt er een strategische visienota van de minister van Cultuur. In deze nota legt de minister van Cultuur zijn strategische visie op het beleidskader voor de kunsten vast. Dat is eigenlijk een verdere uitwerking van de beleidsnota Cultuur van de regeringsvorming en houdt dus rekening met de beleidslijnen in het regeerakkoord en verenigt de stemmen van zowel sector als overheid.

Voor de opmaak van de visienota wordt een beroep gedaan op een landschapstekening van het Kunstensteunpunt. Deze landschapstekening geeft weer hoe het kunstenlandschap er op dat moment uitziet. Op basis hiervan kan de minister het gewenste toekomstige kunstenlandschap in de visienota uittekenen. Ook hier wordt het advies de Sarc gehoord.

De visienota bepaalt de beleidsprioriteiten en -instrumenten van de minister en biedt een richtinggevend kader voor de beoordeling van subsidievragen. In de visienota wordt aangegeven wat de prioriteiten zijn, wat de aandachtspunten voor de uitvoering van het decreet zijn. Minister Gatz wil tijdens deze subsidieronde inzetten op een dynamisch en divers kunstenlandschap, toegankelijk voor iedereen en met internationale uitstraling en ambitie. Verder wil hij een ondernemend en slagkrachtig kunstenveld doen ontstaan, met een centrale positie voor de kunstenaar.

Beoordeling

Meten is weten, maar hoe kan je deze vaak abstracte bepalingen gaan omzetten in goed te hanteren data en dat gaan honoreren met middelen? Ook hiervoor staan duidelijke richtlijnen en bepalingen in het Kunstendecreet. De organisatie doet een aanvraag op basis van haar eigen DNA en ze kiest de functies die ze wil waarmaken. Dat gaat over 'ontwikkeling', 'productie', 'presentatie', 'participatie' of 'reflectie', of voor elke combinatie van deze functies.

Het betekent dus dat de organisatie zichzelf voorstelt, haar krachtlijnen en ambities benoemt en dan inschrijft op een bepaalde functie los van een discipline. Het is een bijzonder sterk gegeven dat de beoordeling vertrekt vanuit het werk van een organisatie (en zo van de kunstenaar).

Nergens anders in Europa gaat men deze uitdaging aan. Daar zijn ook redeneren voor. De beoordeling in traditionele commissies is immers veel eenvoudiger als je met een aantal experten strikt theater, dans, muziek moet beoordelen. Maar heel vaak betekent het dat er een soort gesloten homogeen landschap ontstaat waar weinig of geen vernieuwing kan in ontstaan. Dat is niet de bedoeling van het Kunstendecreet noch van een strategische visienota en zeker niet de wens van de sector zelf. Vlaanderen is nog steeds de Europese bakermat voor vernieuwing en avant-garde in de kunsten, dus lang leve de functies!

Maar het schoentje knelt vaak bij de beoordeling en ook dat is mensenwerk. Mensen met een specifieke achtergrond, sterktes en zwaktes. De beoordelingscommissies zijn democratisch samengesteld. Iedereen kan zijn kandidatuur stellen om te zetelen (iedereenkanzetelen.be). De Vlaamse Regering benoemt uit de aanbiedingen een pool van beoordelaars voor 5 jaar. Deze pool wordt in het begin van elke legislatuur voor minstens de helft vernieuwd.

Er is een algemene adviescommissie die samen met de administratie de kerntaken vervult om toe te zien op het goede verloop van de beoordeling en om zo nodig bij te sturen. Samen waken ze over een kwaliteitsvol proces van de artistiek-inhoudelijke beoordeling, formuleren ze advies over de kwaliteitsbeoordeling en zien ze erop toe dat het proces van artistiek-inhoudelijke beoordeling plaatsvindt binnen het kader van de strategische visienota kunsten.

De adviescommissie bepaalt de methode volgens dewelke de administratie de tijdelijke commissies samenstelt, maar zal niet zelf actief commissies samenstellen. Ze vraagt de administratie wel om te rapporteren over hoe de samenstelling gebeurde. Dit is een compromis tussen ons-kent-ons of de sector die zichzelf beoordeelt en de politiek die benoemt door getrouwen aan te duiden.

De administratie van de Vlaamse Overheid is inmiddels in de sector gekend omwille van haar expertise in deze materie. De verschillende aanvraagdossiers worden zo volledig mogelijk gebundeld en dan doorgespeeld aan de tijdelijke commissies voor artistiek advies en de administratie voor zakelijk en beheersmatig advies. De commissievoorzitters hebben een modererende rol en zien toe op de toepassing van de methodologie die is ontwikkeld door de adviescommissie. Hij of zij zal ook een aantal werkbezoeken en prospecties bepalen. De commissievoorzitter is dus de spilfiguur in de communicatie tussen de adviescommissie en zijn beoordelingscommissies.

Advies

Na verloop van tijd ontstaat er een preadvies voor het artistieke en voor het zakelijke gedeelte van het dossier. Dit is een eerste formulering van de bevindingen door de commissie en de administratie na lezing van de aanvraag en eventueel een plaatsbezoek van de commissie. De administratie doet een kwaliteitsbewaking van de preadviezen van alle commissies, ze ziet dus na dat het allemaal op een gelijklopende manier verloopt.

De aanvrager kan een repliek of verhaal opstellen bij ontvangst van het preadvies. De algemene adviescommissie moet deze dan behandelen en de beoordeling toewijzen aan een nieuwe commissie. De minister heeft deze keer heel snel de indeling en het resultaat van de preadviezen openbaar gemaakt. Ze worden ingedeeld in categorieën van 'uitstekend' tot 'volstrekt onvoldoende' voor zowel de artistieke als de zakelijke beoordeling.

De publicatie is vast en zeker een goede oefening in transparantie, iedereen ziet hoe het is gesteld met de beoordeling

JOHN OTTO HERLEIDT HET ZWANENMEER TOT DE ESSENTIE
MET STRETCHTULLE VAN SHOWTEX
Swan Lake, Schotland • opvoering door The Scottish Ballet
ShowTex
AMAZING STAGE FABRICS IN MOTION
ShowTex nv • info@showtex.com • www.showtex.com • www.showtexrental.com

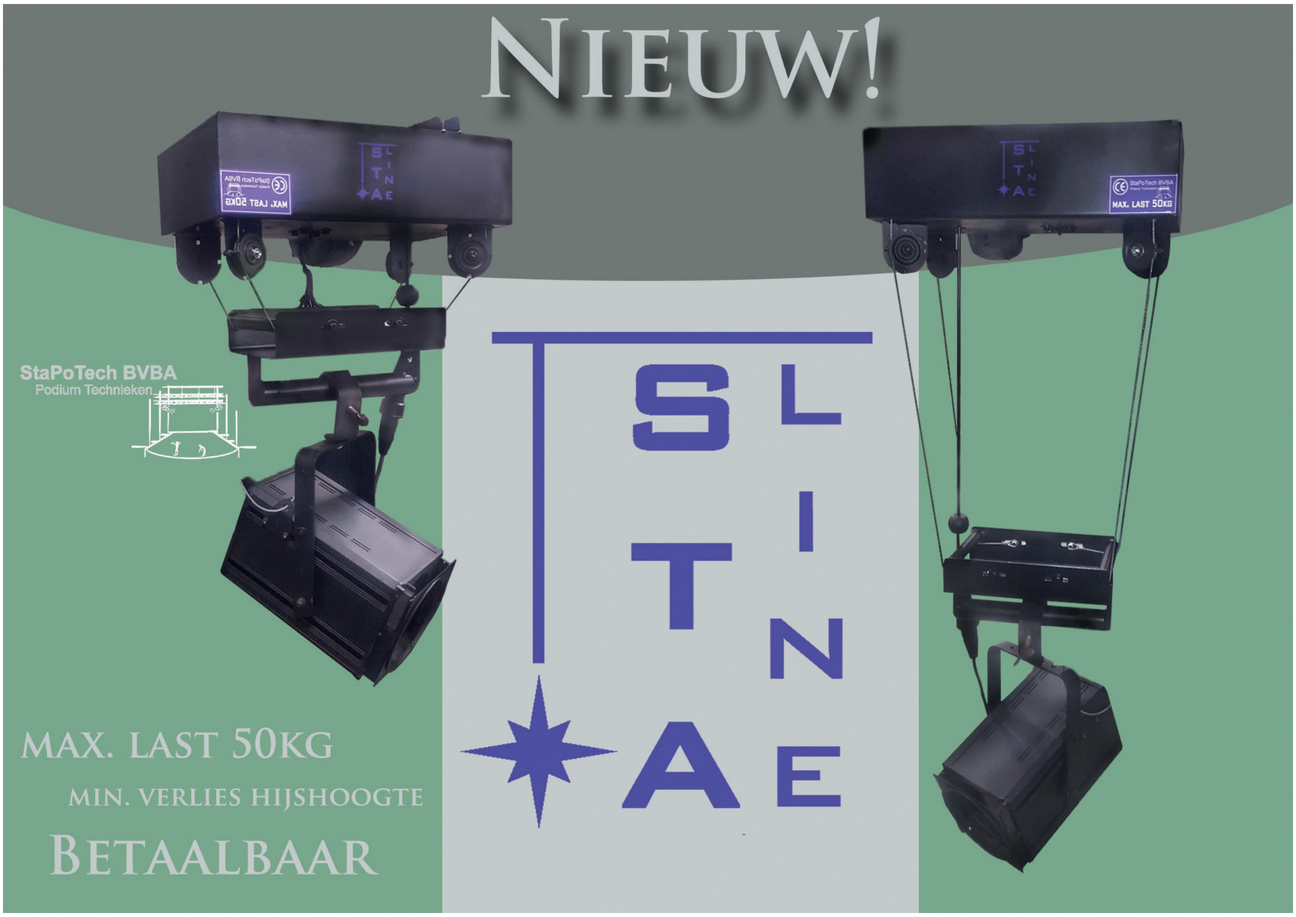
NIEUW!
StaPoTech BVBA
Podium Technieken
MAX. LAST 50KG
MIN. VERLIES HIJSHOOGTE
BETAALBAAR

Kunnen de nieuwe kunstinstellingen Concertgebouw en Vooruit hun nieuwe functie waarmaken?

van iedereen. Maar de aanval, al dan niet terecht, op bepaalde commissies begint dan al. Sommigen zijn tevreden met de beoordeling, anderen vinden de commissies incompetent. Beoordelen blijft een menselijk iets.
Van zodra alle replieken binnen zijn en het mogelijke verhalen is afgewerkt, zal er een definitief advies ontstaan. De commissies houden in theorie dus rekening met het antwoord van de organisaties, al blijft dat in de praktijk relatief beperkt. Het definitief advies met een adviserend bedrag erbij komt tot stand door overleg tussen de administratie en de commissie. Ook dit definitief advies werd al snel gepubliceerd. Enkel degene die 'onvoldoende' kregen voor het artistieke en het zakelijke advies worden bij deze stap al op droog zaad gezet. Op dit moment ontstaat er wel degelijk een probleem, omdat het totale geadviseerde bedrag de beschikbare middelen overstijgt.

Luisteroefening

De minister start na de definitieve adviezen het horen van de steden en gemeenten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) voor Brussel. Zij krijgen daar allen de kans om een aantal gevoeligheden, volgens hen belangrijke aspecten, naar voor te brengen. De provincies werden deze rit ook nog gehoord, maar naar alle waarschijnlijkheid was dit een laatste keer omdat de Vlaamse Regering bepaalde dat de provincies niet langer bevoegd zijn voor cultuur. Daarom gaan vanaf 1 januari 2018 alle provinciale culturele instellingen over naar de gemeente of naar Vlaanderen. Laat me toe te stellen dat dit geen evidente operatie is en vandaar dat ze nu moesten beslissen om de overheveling alvast een jaartje uit te stellen. Ondertussen zoekt men hoe de overheveling van de provinciale culturele instellingen moet gebeuren. Sommige gaan naar de gemeente, andere gaan naar Vlaanderen. Wie wil weten wat er met de Warande, Muzee, en alle anderen gebeurt: https://cjsm.be/sites/cjsm/files/overzicht-provinciale-instellingen-beheer-vanaf-2018.pdf.

Beslissing

Na deze luisteroefening is de tijd voor een beslissing aangebroken. Het initiatief ligt uiteraard bij de minister van Cultuur, maar de goedkeuring zelf moet langs de Vlaamse Regering. Vanaf dit moment beginnen de regeringspartijen een afweging van lokale en regionale belangen. Je kan het marchanderen noemen of zelfs een koehandel waarbij de adviezen nog maar gedeeltelijk bepalend zijn.
Een aantal organisaties die een eerder slechte beoordeling kregen, worden door de politici opgevist en toch nog bestendigd met middelen. Alle resultaten kan je terugvinden op: http://www.kunstenenerfgoed.be/nl/werkingssubsidie-nieuw-kunstendecreet
Het zou van slechte smaak getuigen om hier op te sommen wie tegen het advies in toch werd opgevist of wie ondanks een behoorlijk advies toch op nul werd gezet. Wie wil kan dit immers zelf heel snel afleiden uit de diverse tabellen. Het is een bijproduct van bestuurlijke transparantie.

Analyse

Veel interessanter is het om een aantal analyses te maken uit deze ronde. De werking van de verschillende commissies is en blijft een menselijk iets. De richtlijnen omtrent de procedure en werkwijze zijn nog nooit zo specifiek geweest, maar toch is het mogelijk dat bij de lezing en de interpretatie de luidste stem de beslissing in de verkeerde richting doet gaan. Veel hangt uiteraard af van de voorzitter van de groep. Hij of zij neemt het heft in handen. Consistente, referentiële en vergelijkbare beoordelingen blijven dus een complex gegeven. We moeten daar in een volgende stap van het proces rekening mee blijven houden.

Degenen die slecht beoordeeld werden (zie bovenvermelde tabellen) zijn opnieuw degenen die staan te schreeuwen dat het Kunstendecreet niet werkt. Dat is uiteraard een terugkerend fenomeen. Een positief advies is een verdienste, slechte punten zijn altijd de schuld van anderen.

Er is een groot verschil tussen geadviseerde en toegekende subsidiebedragen. Op welke grond sommige kunstorganisaties met een 'voldoende' wèl middelen krijgen, terwijl andere met hetzelfde rapport helemaal geen steun ontvangen, is niet duidelijk ondanks scherpe beoordelingscriteria.

Er is dus nog steeds een moeilijk evenwicht tussen de politieke eindbeslissing enerzijds en de beoordeling op artistieke kwaliteit anderzijds. Voor een deel kan dat logisch lijken omdat de commissies enkel adviserend werken. Het is het democratisch recht van de politici om hierop bijsturing te leveren, enkel blijft dat laatste weinig transparant omdat de rechtstreekse link naar de visienota op dat moment zoek is. Zo zie je dat het marchanderen alsnog zeer belangrijk blijft.

De minister van Cultuur profileerde zich in diverse nota's als iemand die niet krampachtig conservatief vasthoudt aan het bestaande, maar vertrekt vanuit de kunstenaar die kansen moet krijgen om te werken. Een goed gedeelte van de sector keek heel hard uit naar de volle steun voor wie die kunsten maakt. De commissies hadden dit goed gehoord en handelden ernaar, maar door de politieke eindbeslissing lijkt nu juist de kleine kunstenaar het eerste slachtoffer van deze subsidieronde.

Het begint eigenlijk al bij het indienen van een dossier. Geen enkele kunstenaar kan dit zelfstandig doen, het vergt te veel expertise op zakelijk en redactioneel vlak zodanig dat een dossierschrijver noodzakelijk is om een goed dossier op te stellen. Het belang van een goed dossier kan nooit genoeg benadrukt worden. Het is van kapitaal belang dat je artistieke ambities kan omzetten in teksten en cijfers. Je moet die op een sterke manier weten te verkopen en vertalen in tabellen van de overheid.

Grotere huizen en gezelschappen hebben daar voldoende en divers personeel voor, maar voor kleinere organisaties met kunstenaars aan het roer is het quasi onmogelijk om dit rond te krijgen. Er moet een nog betere manier zijn om artistieke kwaliteit te laten bovendrijven dan het invullen van formulieren. Het verschil van capaciteit tussen het individu en grote organisaties klopt niet, daar moet aan gewerkt worden. Elk dossier moet op een evenwaardige manier kunnen worden ingediend. De individuele kunstenaar moet hierin ondersteund worden zodat een referentieel dossier kan worden ingediend.

Bijkomend was het steeds de wens van de minister dat de individuele kunstenaar kansen krijgt in de grotere structuren. Dat is natuurlijk een oplossing om het individu te helpen en om tevens grote structuren in stand te houden. Maar de beperkte groei, stilstand of achteruitgang in de grotere structuren zal net leiden naar besparingen in de artistieke werking van de huizen. Althans volgens de eerste berichten, de toekomst zal dit verder moeten uitwijzen.
De kunstinstellingen (deSingel, deFilharmonie, Brussels Philharmonic, Kunsthuis (ex-Opera Vlaanderen en Ballet Vlaanderen) en de Ancienne Belgique worden deels aangesterkt, hun pool is uitgebreid met het Concertgebouw en Vooruit. Door dit nieuw statuut is hun positie alvast verstevigd en is de pool uitgebreid met vers bloed. Ik ben uiterst benieuwd hoe ze hun nieuw statuut gaan waarmaken.
Kunstinstellingen moeten op alle vijf de functies inzetten: ‘ontwikkeling’, ‘productie’, ‘presentatie’, ‘participatie’ en ‘reflectie’. Dat betekent voor de nieuwe organisaties een grote aanpassing en een bijzondere uitdaging.
Koken kost geld. Brengen ze de broodnodige vernieuwing bij de kunstinstellingen of glijden ze af naar conformisme? De tijd zal het uitwijzen, maar verandering brengen in organisaties is moeilijk en het imago van een organisatie klopt zelden met hoe het intern er aan toe gaat. Er is dus heel veel werk aan de winkel.
De missies van kleinere organisaties en gezelschappen sluiten vaak nauw aan op noden van de individuele kunstenaars en op de evolutie van het de sector in het algemeen. Ze zitten nu eenmaal dicht op elkaar. De instandhouding van de grote huizen kan de sector doen evolueren naar een grote-podialandschap. Met minder ruimte voor groei, ontwikkeling, reflectie, alles waar we internationaal om bekend staan. Jammer dat de logica van de artiest als kleine en belangrijke ondernemer te weinig grond vindt bij de politiek. Dit is nochtans de basis van ons kunstenlandschap. De inertie van grote huizen is vaak nefast voor de nodige ontwikkeling van nieuw talent.

De transparantie in deze ronde is zeer groot geweest. Vanaf de hervorming van het Kunstendecreet tot de eindbeslissing van deze ronde heeft deze minister snel, correct en open gecommuniceerd. Met die transparantie wou de minister duidelijk maken dat de adviezen belangrijk zijn en moeten gehonoreerd worden. Dat brengt nu ook een zekere duidelijkheid in de eindbeslissing: je haalt er zo uit wie werd opgevist, en toch werd instandgehouden ondanks de slechtere beoordeling.
Deze transparantie moet absoluut behouden blijven, het is de start van nog meer slagkracht van de beoordeling. Anderzijds blijf ik pleiten voor een politieke eindbeslissing omdat waardevolle initiatieven op die manier na een slechte beoordeling een tweede kans krijgen. Ook omdat geografische spreiding nu eenmaal belangrijk is in onze kleine regio (ondanks wat er in Limburg gebeurde) en omdat de verkozenen van het volk uiteindelijk ook een gewicht moeten hebben in de kunsten. Hopelijk evolueren de politieke eindbeslissingen ooit meer in die richting en weg van de lobby.

Geld
De fusieorganisaties kregen een fusiebonus. De beloofde stimulans voor schaalvergroting is dus gehonoreerd. Door de efficiëntiewinst en die verhoging kunnen die organisaties een goede start nemen in deze nieuwe periode. Dat is absoluut noodzakelijk gezien fusies heel veel tijd en energie kosten om ze op een goede manier waar te maken. Het ziet er door de positieve artistieke beoordeling ook nog naar uit dat deze projecten naar de top van de sector gaan.
Bij zijn aantreden en de eerste grote - bijzonder zware - besparingsronde van 7,5% in 2014 stelde de minister groei in het vooruitzicht bij deze subsidieronde. Hij heeft immers goed begrepen dat 1 euro investeren in cultuur, twee euro doen terugvloeien naar de staatskas.
Verschillende studies bevestigen dat kunst en cultuur bij uitstek sectoren zijn die de economie aanzwengelen. Italië heeft zonet haar cultuurbudget verhoogd. “Wij antwoorden met cultuur,” is ook de reactie van premier Renzi op de huidige politieke en economische moeilijkheden en hij schuift een miljard extra naar de cultuursector via een alternatieve belastingskorting.
Helaas zijn we in Vlaanderen nog ver van deze situatie, al is er wel een witboek. Als we goed goochelen met de cijfers dan kunnen we spreken van lichte stijging van de middelen, maar ver van wat een regio als de onze dient te investeren in cultuur. Vlaanderen is één van de rijkste regio’s in Europa, maar spendeert verhoudingsgewijs zeer weinig om dat te ondersteunen.
Een analyse in 2014 bracht aan het licht dat Vlaanderen slechts 0,14% van zijn budget spendeert aan cultureel erfgoed en 0,54% aan de professionele kunsten. Dat blijft dus een flink pak onder de doelstelling voor ontwikkelingssamenwerking van 0,7% en dat voor de eigen volksontwikkeling. Iets ontgaat me in deze logica, Vlaanderen bouwt aan haar eigen identiteit, maar hoe kan ze dat doen zonder dat er flink geïnvesteerd wordt in de kunsten in onze regio? Die kunsten bezorgen Vlaanderen immers haar sterk internationaal imago.
De resultaten van deze subsidieronde zijn opnieuw financieel een stap achteruit. Het gaat nog over 0,46% van de Vlaamse begroting die naar de kunstensector gaat, dat is opnieuw een dalend engagement van de politiek in de sector. Het weerspiegelt een politieke maatschappijvisie die alles afbouwt wat bijdraagt aan een solidaire, genereuze en warme samenleving.
Tot slot geef ik mee dat vanaf 2017 het gesubsidieerde Vlaamse kunstenlandschap zal bestaan uit 7 Vlaamse kunstinstellingen (komende van 5), 207 kunstenorganisaties (er waren 302 aanvragen) waaronder 17 grote organisaties, 74 middelgrote organisaties en 116 kleinere organisaties.

SHAPE YOUR SOUND

Bose **F1 Model 812** Flexible Array Loudspeaker

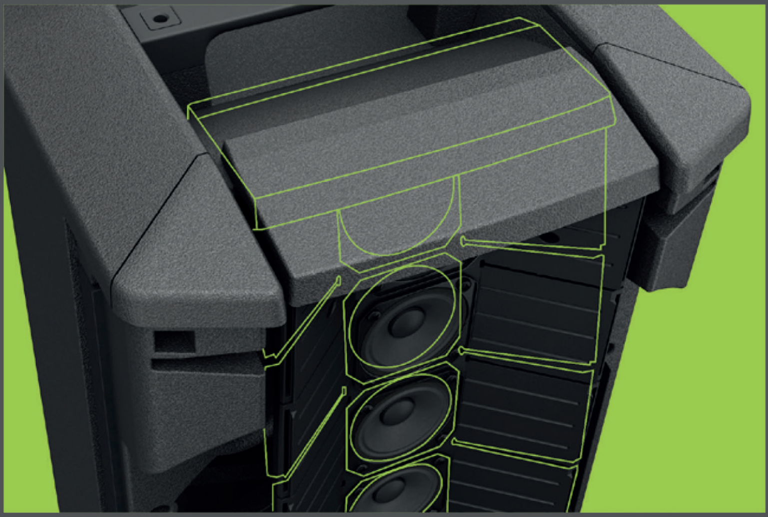

1 speaker. 4 coverage patterns.

STRAIGHT

J

REVERSE J

C

Introducing the first portable loudspeaker that lets you easily control the vertical coverage—so wherever you play, more music reaches more people directly. The Bose F1 Model 812 Flexible Array Loudspeaker's revolutionary flexible array lets you manually select from four coverage patterns, allowing you to adapt your PA to the room. Plus, the loudspeaker and subwoofer provide a combined 2,000 watts of power, giving you the output and impact for almost any application. Your audience won't believe their ears.

Bose.com/F1

BOSE®
Better sound through research®

FLORALIËN GENT: GROEN LICHT VOOR EEN NIEUWE GENERATIE

Jan Decalf

In de lente van dit jaar werden in Gent de vijfjaarlijkse Floraliën georganiseerd. De Koninklijke Maatschappij voor Landbouw en Plantkunde (KMLP) besloot voor deze editie terug te keren naar het centrum van de stad en gaf opdracht om rond het kunstenkwartier vier locaties– de Bijlokesite, de Leopoldskazerne, het Sint-Pietersplein en het Citadelpark – in te richten met florale kunst, inspiratietuinen en tentoonstellingen.

Thomas Boets

Om van een bloemenbeurs een stadsfestival te maken, werd beroep gedaan op creatieve bureaus uit de evenementensector. Thomas Boets tekende voor het leeuwendeel het lichtplan uit en coördineerde tussen de creatieven en de technici. Bij ons gesprek blijk al snel dat Thomas een holistische interpretatie geeft aan zijn functie. Dat wil zeggen dat hij naast de techniek van licht, audio en video ook rekening hield met logistiek, budgettering, planning, ...
Het besluit om de bloemen- en plantententoonstelling niet langer in de bunkers van Flanders Expo te houden, werd al in 2013 genomen. De KMLP wilde tegelijk terugkeren naar de roots (het Floraliënpaleis in het Citadelpark was aan het begin van de 20ste eeuw de bakermat van dit evenement, vandaar de naam) en een nieuwe groeischeut geven door ook een jonger publiek aan te spreken.
Om de aantrekkingskracht te vergroten moest rond de sierteelten een productie worden opgebouwd. De aanbesteding was bij het Gentse bureau Fast Forward terechtgekomen en met hen heeft Thomas dan het productionele luik uitgewerkt. "We zijn twee jaar geleden begonnen met een voorlopige budgettering op te stellen, want de wensen van de opdrachtgevers waren heel breedvoerig. We hebben alle desiderata opgelijst en zijn dan offertes gaan vragen. Een eerste taak was dus het vertalen van wat de klant wou naar harde cijfers. Zo kreeg die klant meteen beter inzicht in wat het technisch zou inhouden om hun ideeën uit te voeren. Het was voor hen ook de eerste keer dat ze zo'n onderneming op poten zetten.
In de loop van het jaar zijn er dan heel veel grondplannen getekend, die moesten telkens weer aan de raad van bestuur worden voorgelegd. Het heeft met andere woorden wel voeten in de aarde gehad voor alle partijen akkoord waren. Bovendien was het wachten op het definitieve plan van wat er zou worden tentoongesteld. Eens de ontwerpen waren uitgebroed, kon ik beginnen met er een structuur boven te tekenen en er de passende armaturen voor uit te kiezen."
De productiemanagers Jelle Leplae & Joris Tanghe (FFWD Events) hadden de dagelijkse leiding over het geheel. Vermits er op verschillende locaties zou worden gewerkt, koos Fast Forward ervoor om per site een manager aan te stellen die verantwoordelijk was voor zijn deel. "Het geheel was te

complex en de sites te verspreid om alles vanuit een centrale productiecel te leiden. Zo kan je ook veel sneller inspelen op aanpassingen. In de loop van een jaar verandert er nog één en ander aan artistieke ingevingen en verbeteringen. Dat doorlopend corrigeren brengt wel een hoop werk met zich mee. Voor elke site moet je steeds opnieuw gaan praten met de verschillende betrokkenen. De hoofdflorist Pieter Toebaert stroomlijnde al de ideeën wel en met hem kon ik de meest prangende problemen kortsluiten. Maar het bleef een berg informatie om te verwerken.

Het slagen van een dergelijke onderneming staat of valt met hoe je leveranciers kunnen meedenken in jouw scenario

Het tekenen van de technische (supra)structuur doe ik alleen, maar door het op te verdelen in verschillende lagen, blijf je het overzicht bewaren. Door de jaren heen heb ik een systeem ontwikkeld dat toelaat aan de klant te tonen hoe het er gaat uitzien en dat tegelijk gedetailleerde technische lijsten aan de leveranciers en producenten kan voorleggen.
Wat de concrete invulling betreft, waren de lastenboeken verdeeld onder verschillende firma's. De Pedro de Gante zaal in het ICC en de Sint-Pieterskerk werden aan L&L toevertrouwd. In de oude Floraliënhal werden de technieken door Phlippo geleverd. Hier werd een grote structuur in opgesteld met 36 ground support palen omdat de structuur van het dak niet gekeurd is om er veel gewicht aan op te hangen. De apparatuur voor buiten op Plateau 6 en het Sint-Pietersplein was voor rekening van PRG. Op de Bijloke stond SLV en de kazerne werd door Studio Artfex gedaan. Alles bij elkaar is dat een hoop materiaal dat volgens een getailleerde planning op zijn plaats moet geraken.
Een project als dit is ook anders dan een muziekfestival. Net als in een weide moet je ervoor zorgen dat de infrastructuur er is, tenten en vloeren en wat al niet. Dan moeten al die technieken de lucht in kunnen en pas dan kunnen de tuiniers beginnen aan de florale invulling. Dit heeft als gevolg dat de

© Thomas Boets

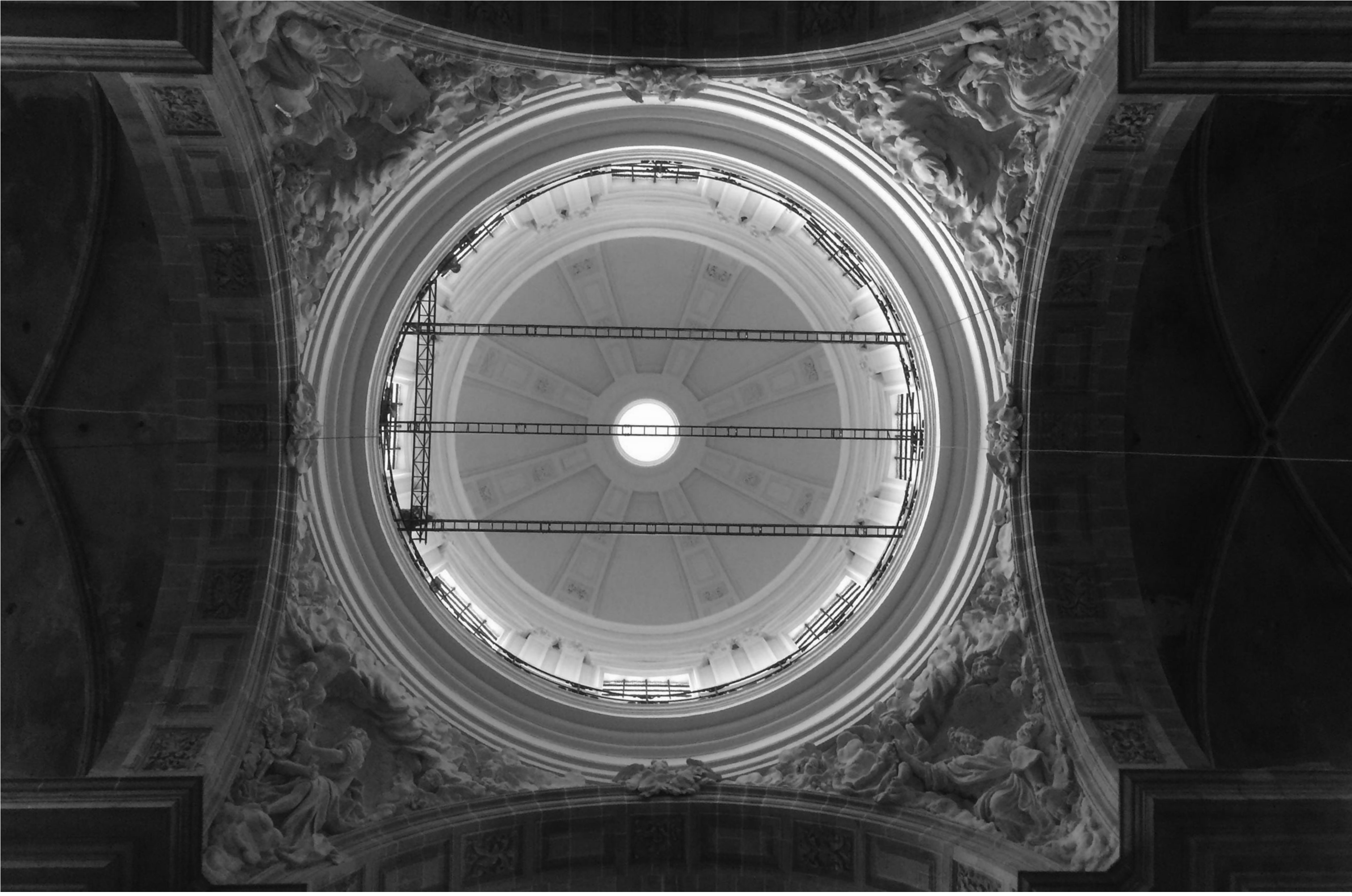

verhuurfirma's hun materiaal voor meer dan een maand ter beschikking moeten stellen: je kan onmogelijk een dergelijke constructie optrekken als de florale invulling al is aangebracht. Het slagen van een dergelijke onderneming staat of valt met hoe je leveranciers kunnen meedenken in jouw scenario."

Het Citadelpark: Pedro de Gante

De invulling van de Pedro de Gante zaal was het ontwerp van twee bureaus: Buro voor Vrije Ruimte en Pièce Montée. Zij hadden een evocatie bedacht n.a.v. het centennium van WO I. "Het idee was om verschillende zones te maken, zodat de toeschouwer een parcours kon maken. Je vertrekt in een decor van oorlog en vernieling en je belandt uiteindelijk in groene toekomst. In die drie zones was de belichting dan ook telkens aangepast: eerst een heel duistere sfeer, over iets lichter met veel mist naar een oplichtend en hoopvol gloren. Hetzelfde verhaal werd ook in de beplanting verteld: met vergeten groenten, klaprozen, berken,... .Het opmerkelijke aan dit werkstuk was dat ik voor een keer geen visuele voorstelling op voorhand had gemaakt. Wanneer de ontwerpers voor het eerst de belichting zagen, stonden ze versteld hoe naadloos de puzzelstukjes in mekaar vielen. Deze zaal is eigenlijk ook helemaal niet geschikt voor theatrale doeleinden, je kan er immers niets ophangen. L&L heeft er dan een grid in gebouwd en op minder dan 48 uur kon de aannemer al beginnen met grond binnen te voeren."

De sobere eenvoud van de expositie is bedrieglijk, want er zit een hoop techniek en technologie in verborgen, van de mist die van een vijverpartij tussen de planten drijft, over diepte-effecten met gobo's tot subtiel uitgesneden paden. "Er hing behoorlijk wat materiaal aan de structuur opgehangen: kleine fresnelspotjes en leds om kleur te genereren. Tussen de planten werden 125mm gloeipeertjes opgehangen, die de mystieke sfeer versterkten door zachtjes te ademen van 40 naar 80%."

Eén van de pronkstukken in deze zaal was van de hand van Laura Dowling, een Amerikaanse floriste die als Chief Floral Designer de staatsdiners en internationale recepties van het Het Witte Huis floraal invulde.

Gebruikte armaturen : 65 x ETC Profile Junior zoom / 139 x ADB A57f / 30 x City Flex / 21 x ROBE Ledwash 600 / 38 x URC Ledbatten / 35 x LUXIBEL LX109 / 27 x ETC mini profile / 58 x e27 bulb 125mm

Het Citadelpark: Floraliënhal

De oude Floraliënhal op dezelfde site was technisch een regelrechte uitdaging. De hal maakte deel uit van de paleizen

Wanneer je de hal werd binnengeloodst had je zo het knaleffect van de prachtige authentieke dakstructuur en de uitgelichte stukken

die voor de wereldtentoonstelling van 1913 werden opgericht. Vermits deze gebouwen niet bedoeld waren om een eeuw mee te gaan, mag het een wonder heten dat de structuur nog staat. Intussen werkt men aan de restauratie van het stalen gebinte en bieden de afbrokkelende muren een wat troosteloze aanblik. Maar mits toegepaste moderne technieken kon ervoor worden gezorgd dat de Floraliën terugkeerden in de hal waar ze thuis horen.

"Er is geen berekening gemaakt van wat de dakspanten nog zouden kunnen dragen en om zeker te zijn, heb ik een structuur in de hele hal laten bouwen. De tentoonstellingsvloer was gevuld met individuele eilandjes en om die tot hun recht te laten komen onder belichting, moet je ze stuk voor stuk gaan uitlichten. De paden tussen de exposities werden zoveel mogelijk in het donker gehouden, zodat het effect van nadruk nog werd vergroot.
We hebben bij budgetberekeningen nog overwogen om gewoon heel de zaal algemeen uit te lichten, maar dan zou je de sfeer van een supermarkt hebben gehad. Met Phlippo had ik een partner die mij daarin tegemoet kwam. Wanneer je een extra structuur aanbrengt is het ook de bedoeling dat je die zo min mogelijk ziet. Het hele grid van 50 op 170 meter werd opgebouwd in zwarte truss en dan langs hijspalen opgehesen.
Naast die grote structuur hebben we bovendien heel de hal omkaderd om met zwarte doeken de muren te verbergen. Wanneer je de hal werd binnengeloodst had je zo het knaleffect van de prachtige authentieke dakstructuur en de uitgelichte stukken."
Inge Debruyckere had als florist de leiding over de invulling van de hal, samen met de vormgever Denis Dujardin. Met hen kon Thomas overleggen over wat er precies waar zou komen

en hoe de technieken konden aanvullen.
Thomas heeft zelf een achtergrond als tuinarchitect, maar toch was ook hij verbaasd over de kunst van het maken van een showtuin. "Wanneer de planten en bomen worden binnengebracht, vraag je je af hoe alles tot zijn recht kan komen. Je ziet bijvoorbeeld nog geen enkel blad aan de bomen, maar de tuinders weten precies hoe ze het moeten timen om bloei te genereren."
Gebruikte armaturen : 49 x 4-barThomas par / 46 x 6-bar Thomas par / 43 x ETC Profile Junior zoom / 35 x ETC parnel incl. barndoors / 50 x URC City Wash / 15 x URC Ledbatten / 46 x Assym Quartz

Het Citadelpark: Plateau 6
Waar vroeger een oude tentoonstellingshal heeft gestaan, werd een buitenlocatie ingericht. "Ook hier moest eerst de structuur om licht op te hangen worden opgericht. PRG heeft hier uitsluitend ledverlichtinggeleverd: alles van SGM, P2, P5, P7, Q7. We hebben lichtmasten opgericht om de site diffuus te kunnen verlichten. Maar omdat ik over zoveel verschillende armaturen kon beschikken, was het mogelijk om details in de decoratie te gaan benadrukken, wat dan weer dynamiek bracht in de gewaarwording. We hadden in de programmatie een onderscheid gemaakt in dag- en avondscènes. Overdag stond de site globaal in een warm wit licht, maar bij de nocturnes kreeg het een heel magische sfeer als we de site in Congo blauw verlichtten en verschillende zaken in de florale invulling lieten uitkomen met detailspots.
Aan de ingang stonden grote bakken met espaliersbomen. Dat zijn boomsoorten die speciaal worden gekweekt en gesnoeid om structuur te geven en als afscherming te dienen. In die bakken werden sixpacks verborgen zodat je bij valavond een kleurrijk labyrint kreeg met heel discrete verlichting zonder zware slagschaduw. Die nieuwe technieken zijn een

Die nieuwe technieken zijn een hele verbetering met vroeger toen architecturale verlichting werd opgelost met enorme arenaspots met alle lichtvervuiling vandien

hele verbetering met vroeger toen architecturale verlichting werd opgelost met enorme arenaspots met alle lichtvervuiling vandien. Kleine armaturen laten je toe om veel subtieler tewerk te gaan."

Gebruikte armaturen : 68 x SGM Q7 / 21 x SGM P2 / 53 x SGM Sixpacks / 147 x M800 ledpar

Sint-Pietersplein

Op het Sint-Amandplein en het Sint-Pietersplein stonden tenten opgesteld: de eerste voor de obligate gasten- en vip-ontvangst, de andere voor de kleinere thematische tentoonstellingen. "Voor Sint-Pieters hadden we geodetische koepeltenten van Domes Europe. De ene was geblindeerd, de andere dan weer lichtdoorlatend. Daarbij moesten we rekening houden met sfeer bij nacht, maar ook met de planten die op teveel of te weinig daglicht zouden reageren. In specifieke gevallen hebben we assimiliatielampen gebruikt.

Ook hier hebben we buiten met lichtmasten gewerkt met per mast een twintigtal SGM P5 armaturen die we alle kanten konden draaien. De indeling van dit plein was lang heel onduidelijk en ik moest voorzieningen treffen om alle kanten op te kunnen. Het voordeel van het werken met led is dat je meer vrijheid hebt om je kleur heel fijn aan te passen en natuurlijk een behoorlijke besparing in stroomvoorziening. Hierdoor heb-

ben we dan ook de hele productie kunnen voorzien met de al aanwezige stadsaansluitingen.
Om de evocatie totaal te maken, hingen in de draagstructuren kleine speakers die vogel- en nachtgeluiden produceerden, maar die tegelijk ook konden dienen als omroepinstallatie."
Gebruikte armaturen : 250 x SGM P5 / 60 x SGM Q7 / 48 x SGM P2 / 40 x ETC Parnel / 26 x ETC 6-bar / 66 x M800 ledpar

Sint-Pieterskerk
In het barokke kader van de Sint-Pieterskerk creëerde Tomas De Bruyne, samen met twee floristen Hitomi Gilliam (Canada/ USA) en Natalia Zhizko (Rusland), een majestueuze bloemenluchter. Het ontwerp was wel gemaakt om in harmonie te zijn met de architectuur, maar dat wil niet zeggen dat het een akkefietje was om het op zijn plaats te krijgen. De luchter zou

worden opgehangen in de koepel van de kerk, maar geschikte ankerpunten waren er niet voorhanden.
"Samen met mensen van Stad Gent, de dienst monumenten en een ingenieur zijn we op zoek gegaan naar een oplossing. We moesten voorzieningen hebben om 3,5 ton naar boven te hijsen en de veiligste manier – rekening gehouden met de onbekende factoren van historische bouwkunde – leek ons ankerpunten in de muur te bevestigen. L&L heeft speciale schoenen laten maken die met chemische ankers werden bevestigd en waar tussen de trussen konden worden opgespannen. Het resultaat was een elegant resultaat dat ook veilig en verantwoord was."
Het ontwerp van Tomas De Bruyne bestond uit een enorme bloemenkorf behangen met kralen die een fonkelend lichtspel maakten dat aansloot bij de gekleurde glasramen van de kerk. Thomas Boets versterkte dit nog door in de luchter kleine lampjes te verbergen. "De kerk en de kroonluchter werden uitgelicht met Robe BMFL en Ledwash om een magistraal effect te krijgen. We hadden een paar scènes geprogrammeerd, zodat de bezoeker op een kwartier vijf verschillende standen had gezien, ondersteund door heel dramatische muziek."
Het overrompelende resultaat was het eindproduct van een intense samenwerking tussen alle partijen. "Zeker in een kader als dit historisch pand, moet je wel de puntjes op de i zetten. Het begint bij een gedetailleerde voorbereiding waar je al lang op voorhand nadenkt over hoe de structuren moeten worden aangebracht."
Gebruikte armaturen : 4 x Robe BMFL / 16 x Robe Ledwash 600 / 8 x 2kw robert Julliat profile 714 / 36 x e27 bulb 125mm

Zaaien om te oogsten

Het hele project van de Floraliën werd gekenmerkt door een lange voorbereiding. Dat maakt het ook al uitzonderlijk. "Tegenwoordig is er een trend om de periodes van voorbereiding alsmaar korter te maken, hier is meer dan anderhalf jaar aan gewerkt. De gedetailleerde plannen en de lessen die de organisatie en de producenten er uit hebben geleerd, maken wel een stevige basis voor de volgende editie.
In dit geval kan je de vergelijking maken met hoe tuinders zich op de tentoonstelling voorbereiden. Zij werken met een totaal andere technologie, maar moeten net als wij rekening houden met verschillende factoren: leveranciers van gekweekte materialen, optimale bloeiperiodes..."
Op de keper beschouwd kan je stellen dat de werelden van events en sierteelt niet zo ver uit elkaar liggen: de ene vraagt meer elektriciteit, de andere meer water. Beiden zijn showbusiness.

TUSSEN DROOM EN DAAD, STAAT DE FIKSER PARAAT

Geert Sels

Ze nagelen zeshonderd megamieren tegen een wand en takelen een rots van tweehonderd kilo in de nok van een kerk. Ze stapelen tienduizend bakken Spa Blauw tot een tunnel. Fiksers maken waar wat een kunstenaar heeft bedacht. Indien hoogtevrees en gehecht aan vaste werkuren: gelieve zich te onthouden.

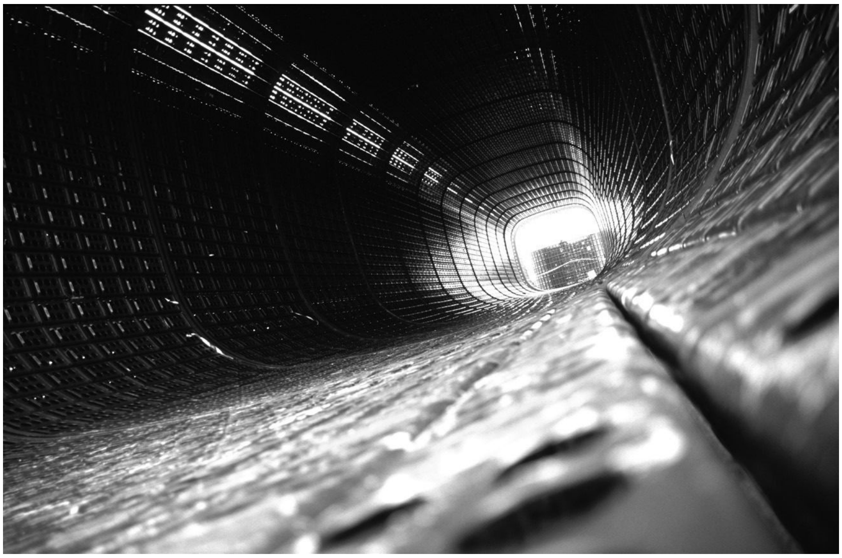

De Zomer van Antwerpen en de kunstzomer Watou draaien op volle toeren. In het Middelheim staan installaties in de openlucht. Op een heuvelkasteel in Firenze staan beelden van Jan Fabre. Had u zich al eens afgevraagd hoe die daar kwamen? Wees maar zeker dat er fiksers aan te pas kwamen.

Fiksers werken in de luwte. Bij nacht en ontij. Ze kunnen tegen een stoot, vinden voor elk probleem een oplossing, staan op hoge ladders en kloppen lange shiften. Vaak krijgen ze van kunstenaars niet meer dan een schets, een computersimulatie of een korte omschrijving van een project. Hoe dat beeld gerealiseerd moet worden, is niet altijd even duidelijk. Niet elke kunstenaar heeft een batterij technische kennis achter zich. "*Make it happen* is een goede omschrijving voor wat wij doen", zegt Robin Boone (51) van Helix. "Laat het bouwen maar aan ons over. We gaan er van uit dat alles kan." De fiksers zijn de uitvoerende macht van het kunstbedrijf, ze spelen de droomfabriek die de theorie in praktijk brengt.

Nochtans werken ze niet altijd in eenvoudige omstandigheden. "Er zijn geen gemakkelijke projecten", zegt Pieter Boons, die in het Middelheimpark kunstwerken helpt opstellen. "Wind, regen, zon en ondergrond, je hebt ze niet in de hand. Altijd doet er zich wel iets onverwachts voor. Zo bleken de projectieschermen die we in een paviljoen ophingen steeds bol te staan van de wind. Toen hebben we in allerijl tussenmuurtjes gebouwd."

Een muurtje metselen is al bij al nog te overzien. Bij een kunstproject als Beaufort is het vaak alle hens aan dek. De kunstwerken zijn een maatje groter, zijn aan de wind overgeleverd en staan doorgaans op weinig toegankelijke plaatsen.

Intendant Jan Moeyaert herinnert zich hoe zijn team in 2006 een binnenschip van 36 meter van Gent naar Oostduinkerke moest manoeuvreren. "Dat was voor 'Harbinger with Barge' van Jane Alexander. Het transport via de bin-

nenwateren naar Nieuwpoort lukte nog. Van daar moesten we langs de kustlijn over de weg. Ze hebben op sommige punten de tramlijn moeten doorsnijden. Op het strand was er heel wat mankracht nodig om het tuig op zijn plaats te krijgen."

Tienduizend bakken Spa

In een andere editie wou het Duitse duo Winter & Hörbelt een tunnel op het strand van Zeebrugge. De organisatie regelde tienduizend bakken Spa Blauw en stapelde het bouwsel in mekaar. Voor de 'Sandworm' van Marco Casagrande waren de duinen het werkterrein. Moeyaert: 'Specialisten raadden ons aan de structuur in wilgenhout uit te voeren. Daar hebben we er uit Nederland tonnen van laten aanslepen. In weer en wind hebben we drie weken opgebouwd."

De fikser is niet alleen weer- maar ook stressbestendig. Hij weet als geen ander dat zijn nachtrust, met de meet in zicht, er sterk bij inschiet. "De laatste paar weken voor Watou is het rushen", zegt productieleider Cas Franken (28). "Dan ben je van 9 uur 's ochtends tot 2 uur 's nachts aan de slag. Vermoeidheid is één van de grootste risico's in dit vak. Je moet je limieten kennen."

Wim Lievens (35) stapt met Atelier 81 van de ene opdracht in de andere. "Hectisch is het altijd", zegt hij. "De opdracht komt vaak op het laatste nippertje, de plannen veranderen soms

nog. Voor Jean Bilquin heb ik eens tien prototypes gemaakt voor figuren van één meter hoog. Hij wees ze steeds af. Als je weet dat er veertien figuren nodig waren, die op een schip van drie ton moesten komen dat ook nog eens in de lucht hing, dan begrijp je dat het een race tegen de tijd was. We rijgen regelmatig nachten van drie of vier uur slaap aan mekaar."
De fikser is een onbevreesde duivel-doet-al. Toch zeggen ze allemaal dat de belangrijkste stielvereiste een sterk probleemoplossend vermogen is. "Soms krijg je bizarre vragen", zegt Cas Franken. "Dan moet je inventief zijn. Een goede materiaalkennis brengt je al heel ver."

Improviseren

Menno Vandevelde (28) komt voor de Zomer van Antwerpen vaak op locaties waar geen water of stroom zijn. Hij maakt er decors en interieurs. "Je moet durven improviseren. Meestal hebben we een half plan als we aankomen. Dat werken we ter plaatse verder uit met materiaal dat we meenamen. Met enig technisch inzicht en een efficiënte werkwijze kom je ver."
Dat blijkt als het publiek de complexiteit van sommige werken verkeerd inschat. In deze editie van kunstzomer Watou leek het een hele klus om megamieren aan de wanden te nagelen. Maar de schedels waaruit ze zijn samengesteld, zijn gemaakt in kunststof en nadien met lijm en zand bewerkt. Ze wegen amper anderhalve kilo. Moeilijker bleek de gigantische steen die in de nok van de kerk hangt: een stalen constructie van tweehonderd kilo die in stukken gemonteerd is en vrijwel onzichtbaar werd opgehangen.
In de loop der jaren zijn er bedrijfjes met fiksers ontstaan. Helix begon twintig jaar geleden als kleine vzw en werkt ondertussen met een team van twintig freelancers. "Het grootste wat we ooit deden, was de installatie voor Jan Fabre in het Louvre", zegt Robin Boone. "En het zwaarste een expo van hem in Venetië. Dat kwam dicht in de buurt van een veldslag. Een groot project, veel werk, veel volk, veertig graden en op korte termijn. We hebben het toch geklaard."

Buitengewone krachten

Als de klus mensenhanden overstijgt, zijn er nog altijd buitengewone krachten. Dan komt Gheysens Kranen aangereden, eventueel 's nachts en met een bijzonder transport. De firma heeft speciale vrachtwagens en rupsvoertuigen waar men zelfs een duin mee inrijdt. "We hebben voor Beaufort gewerkt en de Triënnale in Brugge", zegt Christophe Gheysens. "Laatst hebben we zestig beelden van Jan Fabre naar Firenze vervoerd. Omdat het kasteel op een heuvel ligt, konden we het met de vrachtwagens niet bereiken. We hebben alles dan maar met kranen in het kasteel getakeld."

HET SWAMPHOTEL

Jo Klaps

Aan het Mechelse Vrijbroekpark staat een bouwsel dat nooit afgeraakte door financiële perikelen en door verzakkingen wegens een onstabiele ondergrond. Wat er na 40 jaar overblijft, is één enkele bouwlaag in ruwbouwfaze. De achttien andere verdiepingen kwamen er nooit. Het is sindsdien – met postmoderne ironie – een trekpleister voor stadssafari's en industriële ruïnetoeristen. Met een reputatie als 'Swamphotel' roept het bovendien bij mensen met een beetje verbeelding spookachtige en mysterieuze beelden op.

De Nederlandse kunstenares Marjolijn Dijkman liet in 2009 via haar project 'The Free World' het hotel herleven. Ze bouwde het hele hotel digitaal terug op zodat mensen online alsnog door het gebouw konden wandelen. Dit jaar koos Jonah Veestraeten het hotel als onderwerp voor zijn masterproef scenografie aan de UHasselt. Jonah studeerde in juni cum laude af als Master in de Interieurarchitectuur aan de faculteit Architectuur en Kunst.

Hij bedacht een belevingscenografie voor deze locatie vertrekkende van twee begrippen: geluid en herinneringen.

In zijn voorafgaand onderzoek zocht hij naar de verbanden tussen deze twee elementen. Hoe kan muziek onze herinneringen sturen? Roept geluid een bepaald beeld op? Door de jaren heen slaan we in onze hersenen een massa geluiden op die we verbinden aan bepaalde situaties of emoties. Een en ander speelt zich af in ons onderbewustzijn.

De expo is bij voorkeur 's avonds te bezoeken. Indrukwekkende lichtzuilen – een verwijzing naar het werk van Albert Speer voor de nazibijeenkomsten in het vooroorlogse Nurenberg - leiden de bezoeker naar de juiste locatie. Om veiligheidsredenen is een afgebakende routing voorzien. Een lichtlijn wijst je de juiste weg door de ruïne. Via zeven installaties kan de bezoeker een aantal geluidservaringen ondergaan.

Empty Space

In het oude zwembad wordt een glazen vloer gelegd waarover de bezoeker op blote voeten loopt. De vloer is behandeld met zwarte thermochromatische verf die door warmte transparant wordt. Als de bezoeker een tijdje op dezelfde plek staat, wordt zijn voetafdruk transparant. Er zijn een aantal sounddomes opgehangen die verschillende geluidsgolven uitzenden. De bezoeker zal vanzelf onder de dome gaan staan en op die plek zijn voetspoor nalaten (of zijn herinnering opslaan).

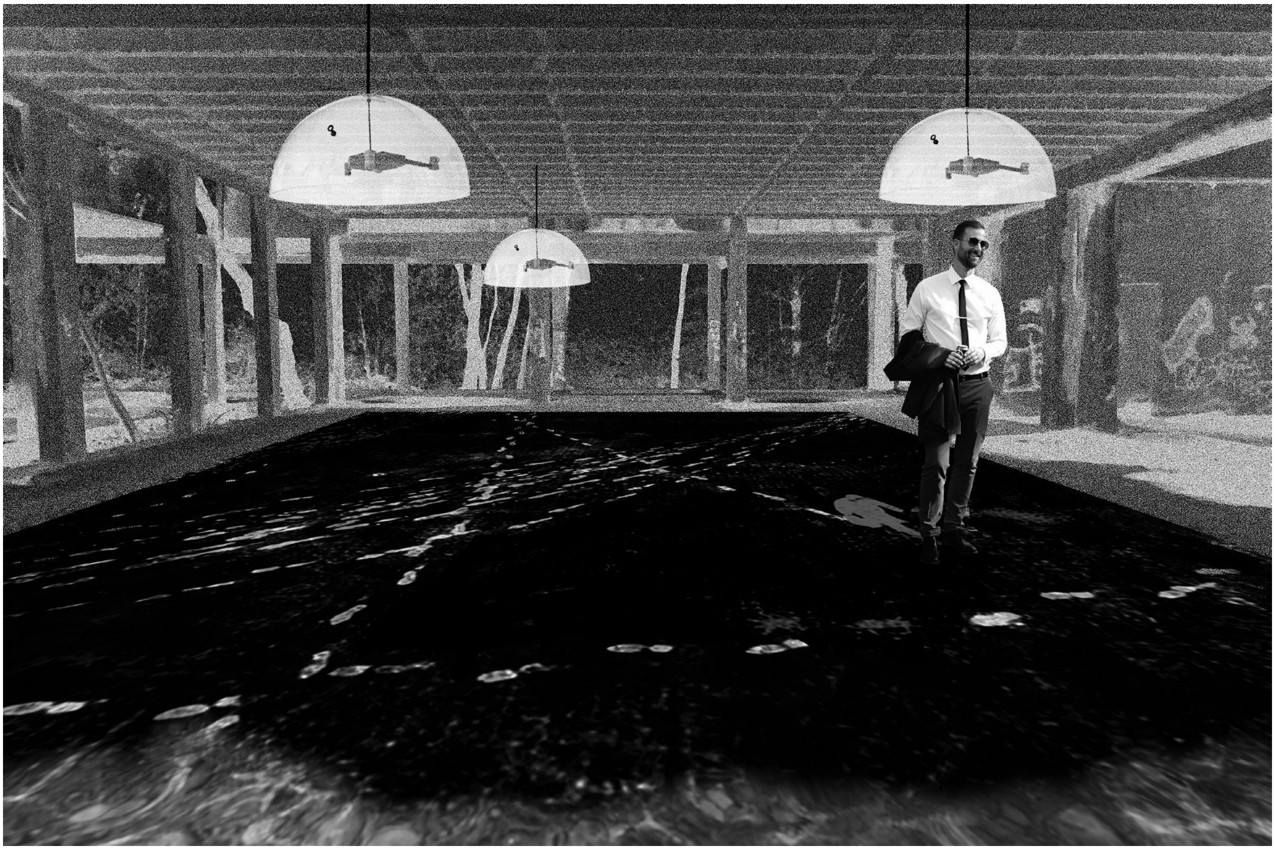

Empty Space

Door de jaren heen slaan we in onze hersenen een massa geluiden op die we linken aan bepaalde situaties of emoties

Sound of Silence
In de oude liftkoker van het hotel krijgt de bezoeker geluid te zien en niet te horen. Er werden nooit liften in de kokers geplaatst en dit is de enige plek waar licht langs boven binnenvalt. Zowel aan de onder- als bovenzijde van deze leegte, voorziet de scenograaf bakken uit acrylplaat, gevuld met water, dat een zwart pigment meekrijgt. Deze bakken worden vervolgens verlicht, zodat er een filtering van het licht ontstaat doorheen het zwarte pigment. Elke bak is voorzien van een aantal speakers, die via verschillende frequenties het water doen trillen, waardoor het gaat golven en uitdeinen. Diezelfde trillingen voel je ook als je op de vloer staat.

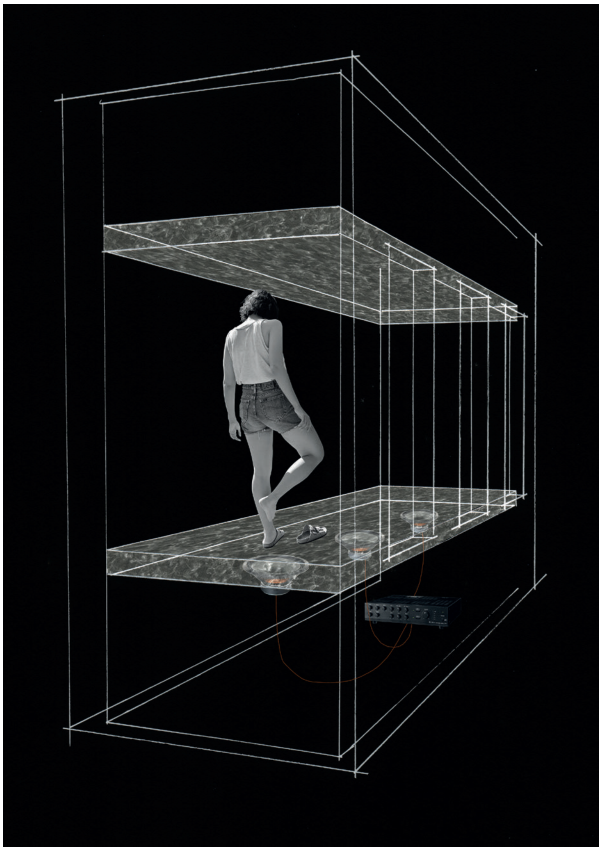

The Sound of Silence

Rain
Aangezien het gebouw al jaren leegstaat, is heel de betonstructuur verzadigd met water. Dit regenwater wordt opgevangen via een buizensysteem. De buizen waardoor het water stroomt, zijn voorzien van kleine gaatjes aan de onderkant en zijn aangesloten op een subwoofer, die lage frequenties (23-30 Hz) uitstuurt en zo bepaalt hoeveel en waar het water stroomt. Door deze lage frequenties wordt de druk in de buis gemoduleerd en zo ontstaan er afwisselend hoge of lage drukpunten. Bij hoge druk zal er meer water door de gaatjes stromen, bij lage druk iets minder.

High Hopes

High Hopes
In de installatie High Hopes versmelten visuele en auditieve prikkels. Het geheel is opgebouwd uit historische foto's (herinneringen) die digitaal worden omgezet in muziek door beeldend kunstenaar Dennis Ramaekers.
Op een aantal zuilen ziet de bezoeker telkens een foto. Je kan deze foto enkel bereiken via een 'gang'. De bezoeker kan vrij ronddwalen tussen de zuilen en telkens wanneer hij een gang nadert, zal een signaal via RF-zenders de muziek doen starten in zijn hoofdtelefoon. In deze gang is het hoofd volledig afgezonderd. De zintuigen worden via de duisternis zo weinig mogelijk geprikkeld van buitenaf. Er ontstaat een focus op de muziek en een connectie met het beeld.

Mind Games
Terug op het gelijkvloers is er een vijfde installatie. Deze bevindt zich in de derde en laatste liftkoker. Het vormt een moment van rust in de route. Op de plaats waar er drie liften zouden staan, installeerde de scenograaf drie geluidscabines. Die zorgen ervoor dat de bezoeker zich nog even kan ontspannen voor de laatste twee installaties. Hiervoor doet hij beroep op twee ervaringen: namelijk ASMR (Autonomous sensory meridian response) en binaurale tonen. Via ASMR ontstaan er verschillende tintelingen in het hoofd. Het vormt een vreemde,

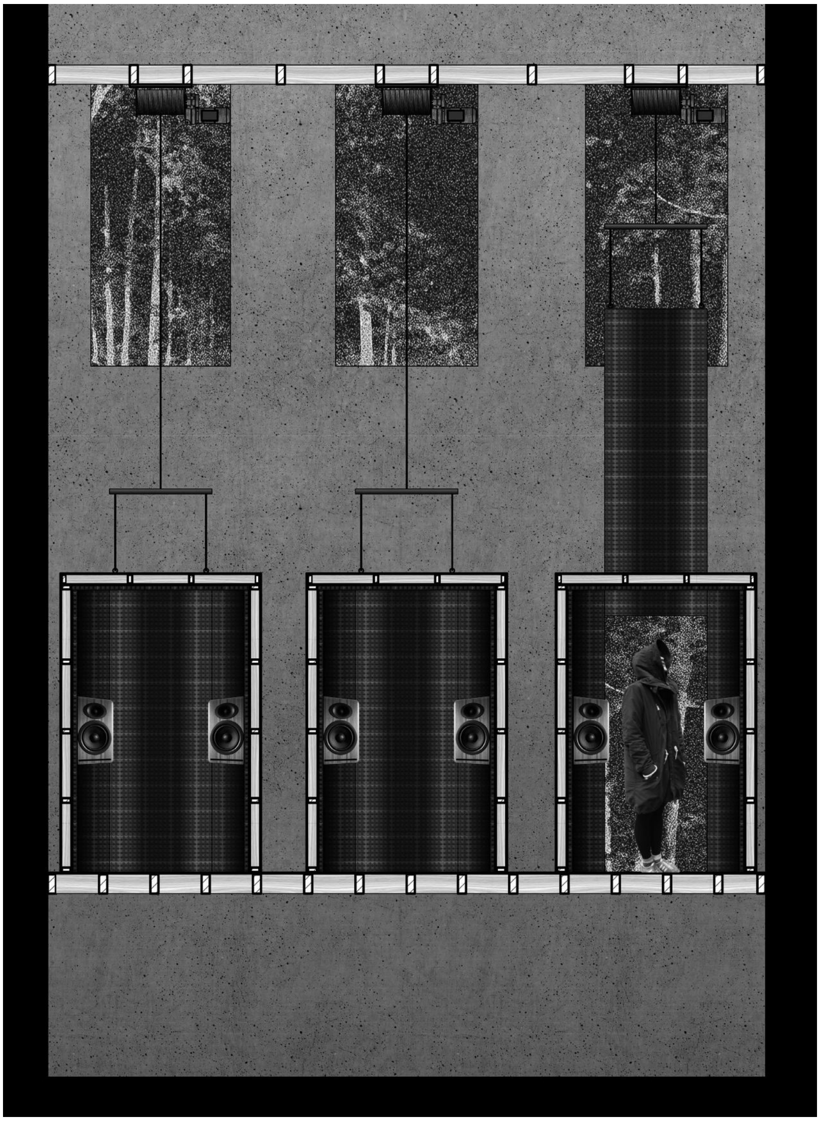

Mind Games

Wings geven je tafel vleugels

Voeg extra faders en functies toe en programmeer sneller – de mogelijkheden zijn ongekend. Wings zijn de ideale uitbreiding voor Eos, Cobalt en ETCnomad.

Ga voor een compleet overzicht van alle programmeer- en faderwings naar etcconnect.com/Console-Wings

ETC®
Americas ▪ Europe ▪ Asia
www.etcconnect.com

maar positieve ervaring. Niet iedereen echter is hier gevoelig voor. De ervaring zal dus voor iedere bezoeker anders zijn. Sommigen worden getriggerd door ruis, anderen door tikkende geluiden. Binnen het concept voor deze installatie wil de ontwerper een dualiteit teweegbrengen. Door zowel geluid uit te zenden, als het weg te nemen via akoestische stof, ontstaat er opnieuw een vervreemding. Door verschillende geluiden te richten op ons oor en ze vervolgens te laten absorberen, lijkt het alsof het geluid van ons wordt weggetrokken. De bezoeker betreedt de cirkelvormige koker via de liftdeur. Zodra hij in de koker heeft plaatsgenomen, zal via een druksensor de deur naar beneden zakken. De ruimte wordt volledig afgesloten en de bezoeker krijgt even de tijd om zich aan te passen aan het gebrek aan licht en geluid. Via zes speakers, gericht op het hoofd, zal geluid geproduceerd worden. Alle geluidsfragmenten zullen binauraal opgenomen worden; zo ontstaat er een driedimensionaal geluid met een linker- en rechterkanaal. Bij fluistergeluiden zal het lijken alsof er een persoon achter je staat en je letterlijk in het oor fluistert. Deze ervaring kan al een eerste prikkeling teweegbrengen. Om de ervaring te versterken, wordt de volledige koker bekleed met akoestische panelen, die het geproduceerde geluid op hun beurt proberen weg te trekken van ons oor. Het geluid zal dus vervagen vanaf het moment dat het wordt geproduceerd.

Rain

Where the Lines overlap

De voorlaatste installatie speelt in op het begrip associatie. In de gang van het hotel vinden we een opeenvolging van kolommen. Wanneer de bezoekers door deze gang lopen, volgen ze eigenlijk een repetitie, een bepaalde ritmiek, die duidelijk waarneembaar is. Het vormt een corridor die nooit lijkt te stoppen. In deze lange gang staan de twee laatste installaties. 'Where the Lines Overlap' speelt in op het netwerk van associaties, waarbij de ontwerper letterlijk een netwerk van lijnen aanlegt doorheen de gang. Via perspectief lijken deze lijnen elkaar te kruisen, maar ze raken elkaar nooit. De bezoeker kan zich vrij bewegen tussen de verschillende lijnen. Wanneer hij de lijnen aanraakt, gaat er even een licht branden en zal er gedurende enkele seconden in de verte muziek spelen.

De bezoeker zal dus zelf op zoek moeten gaan in de eigen herinneringen

Zo ontstaan er fragmenten van bekende muziekstukken, maar er vormt zich geen volledig beeld. De bezoeker zal dus zelf op zoek moeten gaan in de eigen herinneringen. Hij moet zich de vraag stellen of de muziek bekend voorkomt en of er eventuele herinneringen naar boven komen bij een bepaald nummer. Het geheeld wordt gestuurd door een resem Arduino microcomputers die inschakelen door geleidende verf die reageert op aanraking.

Space Between

Veertien transparante acryl panelen worden opgehangen aan het plafond, waardoor ze vrij in de ruimte hangen. De randen van de platen zijn opgeschuurd zodat ze licht weerkaatsen. Door deze panelen te graveren met verschillende punten en lijnen wordt de plaat ook hier minder transparant. Wanneer er licht doorheen het paneel wordt geprojecteerd, zullen de lijnen oplichten. In een duistere omgeving ziet de bezoeker echter niet meer dan de contouren. Met verlichting op de juiste plek worden de lijnen en punten opgelicht. De verlichting wordt gekoppeld aan muziek zodat er een spel ontstaat van lijnen en punten op het ritme van de muziek.

De externe jury prees enerzijds het inventieve gebruik van nieuwe technologieën zoals geleidende en thermochromatische verf in het project en anderzijds de zin voor vertaling van abstracte begrippen zoals muziek en geheugen. Helaas blijft het project wellicht steken in zijn denkbeeldige fase en zal het Swamphotel gedoemd zijn om verder weg te rotten in het Mechelse Vrijbroekpark. ■

Where the Lines Overlap

Space Between

Auvicom group

HUUR NU ONZE PROFESSIONELE OUTDOOR LED WALLS

Overtuigd? Je huurt deze fantastische led walls door een belletje te geven naar Auvicom op 02/380.10.44. Vraag meteen een offerte aan ons Rental-team!

- 10m² groot met ultrascherp beeld
- ingebouwd in een volledig gesloten trailer
- opgesteld in een recordtijd van 20 minuten
- piston duwt scherm tot 3m hoog
- scherm draait 360° in elke richting
- ingebouwde 380 V/ 32 Amp-stroomgenerator

AUVICOM GROUP - SUIKERKAAI 40D - IZ 3A - 1500 HALLE - WWW.AUVICOM.BE - INFO@AUVICOM.BE

OISTAT NIEUWS

SOUND KITCHEN 2017

World Stage Design en de Sound Design Group roepen componisten, sound designers en geluidskunstenaars op om deel te nemen aan Sound Kitchen 2017 in Taipei, 4-6 juli, 2017.
Sound Kitchen 2017 is een kans voor sound designers en componisten die in live theater werken om hun werk uit te voeren.
Er is geen inschrijvingsgeld om een deel te nemen aan dit evenement.
Het is open voor het publiek en het biedt een ruimte voor presentaties, uitwisseling en discussie tussen sound professionals.

http://www.oistat.org/Item/Show.asp?m=1&d=2282
Deadline: 30 september 2016

SEVILLA 16

OISTAT Spanje nodigt u uit in Sevilla, vanaf 18 tot en met 24 oktober.

In deze periode heeft u de mogelijkheid om deel te nemen aan conferenties en trips te maken naar Merida, het Romeinse theater en het prachtige museum van Romeinse kunst, ontworpen door Rafael Moneo.
U kan ook deelnemen aan de conferentie over Theaterarchitectuur in Andalusië.
De bestuursvergadering van OISTAT, de Architectuur- en Onderwijscommissie en de verkiezingen zullen ook plaatsvinden in deze stad.

Sevilla 16 Officiële Website: http://www.oistatsevilla16.com/

PUBLICATION AND COMMUNICATION COMMISSIE MEETING

Alle leden van OISTAT en commissie-afgevaardigden worden uitgenodigd om de jaarlijkse vergadering van de commissie in Nederland bij te wonen op 15-17 oktober, 2016.

Registratie eindigt op maandag 3 oktober 2016.
http://oistat.org/Item/list.asp?id=1269

AGENDA

30 10 16
ABTT Symposium - The National Theatre: A Place for Plays Londen.
http://www.abtt.org.uk/event/symposium-the-national-theatre-a-place-forplays/

08-09 10 16
ÖETHG Meet 2016 (International Trade Exhibition & Symposium), Wenen.
http://www.meet-austria.at/en/

08-11 03 17
USITT 57th Annual Conference and Stage Expo St. Louis, Missouri.
http://www.usittshow.com/

30 03 17
International Technical Invention Prize (TIP)
Submission Deadline.
http://www.oistat.org/Item/list.asp?id=1498

12-13 04 17
CITT Expo-Scène 2017 Montréal, Québec.
http://www.citt.org/ExpoScene.html

20-22 06 17
DTHG Stage/Set/Scenery 2017 Berlijn.
http://www.stage-set-scenery.de/en/

01-09 07 17
OISTAT World Stage Design 2017 Taipei, Taiwan
http://www.wsd2017.com/

09-10 11 16
Festivak, Mechelen, België

27 10 16
Pulse Trefdag 2016 'RE:CULTURE' in de Beursschouwburg/AB (Brussel)

29-30 11 16
JTSE, Parijs

20-22 06 17
STAGE|SET|SCENERY, Berlin

NIEUWS

Erkenning beroep podiumtechnicus

Op advies van het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS) erkent de Vlaamse Regering de beroepskwalificaties voor assistent podiumtechnicus en podiumtechnicus.
Aan deze beroepskwalificaties is nu een niveau gekoppeld in functie van de Vlaamse Kwalificatie Structuur (VKS).
Een ervaringsbewijs inzake Podiumtechniek kan je in België behalen via het Kenniscentrum Podiumtechnieken.

Stepp opnieuw vertegenwoordigd in de SARC

Op 15 juli 2016 herbenoemde de Vlaamse Regering de leden van de SARC. Dit is de strategische adviesraad voor het Beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media.
In deze raad is ook STEPP- en dus ook alle leden - vertegenwoordigd met de afvaardiging door Johan Penson in de sectorraad Kunsten & Erfgoed.
Meer info over de situering, werking, structuur en samenstelling van de SARC lees je op http://www.cjsm.vlaanderen.be/raadcjsm/index.shtml

Wet overheidsopdrachten gewijzigd

De Wet op de Overheidsopdrachten bepaalt welke voorwaarden en procedures gelden wanneer overheidsdiensten een levering, dienst of werken laten uitvoeren door een andere partij. Onder het toepassingsgebied van die wet vallen ook organisaties waarvan meer dan 50% van de inkomsten afkomstig zijn uit overheidssteun.

Drempelbedrag verhoogd naar 30.000 euro
Voor opdrachten tot dit bedrag tot dit bedrag geldt nu eenvoudige procedure via de aanvaarde factuur.

Wet op mededinging blijft van toepassing, maar geen vormvereisten meer
De concurrentie moet kunnen blijven spelen, waardoor het aangeraden blijft om verschillende offertes aan te vragen. Een eenvoudige telefonische bevraging of vergelijking van websites kan volstaan.

Sociale en ecologische criteria
Tevens werden een aantal sociale en ecologische criteria goedgekeurd. Bedrijven waarmee de overheid in zee gaat moeten vanaf nu voldoen aan strikte eisen.

Ledverlichting niet schadelijker dan andere verlichtingstechnologieën

De Hoge Gezondheidsraad heeft recent aanbevelingen gepubliceerd betreffende verlichtingssystemen met ledtechnologie, waarbij de focus lag op de fotobiologische effecten.

PRODUCTNIEUWS

Amptec

DPA breidt de mogelijkheden van de gekende 4099 instrumentmicrofoons uit met de GSM4000. Deze gooseneck met ingebouwde shockmount laat toe om capsules uit de 2000- en 4000-reeks te gebruiken met alle bestaande 4099 klemmen.

DPA heeft een nieuwe adapter uit voor de 2000- en 4000-capsules: de MMP-G Modular Active Cable. Uniek is dat de preamp verwerkt is in de kabel en dat deze eindigt in een DPA microdot connector, waardoor via adapters compatibiliteit met zowel XLR als alle draadloze systemen wordt gegarandeerd.

Auvicom

Rio House in Oostende rekent op Auvicom

Om de Belgische atleten op de Olympische Spelen aan te moedigen, opende het BOIC in Oostende een supportersevenement. Van de openingsshow met Netsky tot de slotceremonie, verzorgde Auvicom de volledige audiovisuele omkadering inclusief ledwall van 21m².

Joystick

CEDAR Audio introduceert de compacte DNS 2 Dialogue Noise Suppressor met analoge en digitale

IO. Verkrijgbaar bij Joystick Audio en perfect voor location recording, broadcast, livesound, studio en post.

PRG

PRG ontwikkelde het Ground Control Followspot systeem. Een PRG Bad Boy followspot gekoppeld aan een camera wordt bestuurd vanop de grond. Het systeem bestaat uit 3 delen: een Remote Spot Luminaire, een GC Truss Box en een GC Followspot Controller. voordoek? Op de website van ShowTex vind je een handig overzicht om je te helpen snel de beste oplossing te vinden voor jouw theater of evenement.

8 november 2016

STEPP CONTACTDAG:

Opleidingen

in het Ensorinstituut (Oostende)

STEPP brengt de opleidingsactoren uit ons werkveld samen op een contactdag. We brainstormen die dag met leerlingen, studenten, lesgevers en (stage) bedrijven uit de podiumsector rond hangijzers voor het podiumtechnisch onderwijs. Hiervoor stelt het Ensorinstituut Oostende haar campus ter beschikking.

We voorzien, naast het gemeenschappelijk ochtendprogramma, aparte activiteiten voor leerlingen, lesgevers en stageplaatsen.

Voor de leerlingen voorzien we een leerlingenparlement, waar verzuchtingen en voorstellen rond stages, opleidingen, etc. aan bod kunnen komen. Verder een interscholenwedstrijd podiumtechniek.

Voor de lesgevers kaarten we een drie thema's aan: veiligheid, lesmethodiek, schaalmodellen en simulatie en evoluties in het onderwijslandschap.

Voor de stageplekken voorzien we een rondetafel over de kwaliteit en de invulling van stages.

We sluiten af rond 17:00 na een plenaire sessie waar de prijzen worden uitgereikt.

BEDRIJFSLEDEN

Amptec
Pro Audio- en Videosystemen: levering, installatie, bekabeling, maatwerk, service & support
Duifhuisweg 11
Industriezone "Het Dorpsveld"
B-3590 Diepenbeek
Tel : +32 (0) 11 28 14 58, Fax : +32 (0) 11 28 14 59

Bose N.V.
BOSE PROFESSIONAL is fabrikant van luidsprekers, versterkers en DSP om geluid te versterken in theaters, concertzalen, congresruimtes, auditoriums en andere toepassingen
Bose NV
Limesweg 2
3700 Tongeren
Tel.: 012/39 08 10

Controllux BVBA
Meer dan 45 jaar ervaring met de beheersing van licht in de ruimste zin van het woord
Ambachtsstraat 2B
B-2450 Meerhout
Tel. : +32 (0)13 480 600, Fax : +32 (0)13 480 609

DTS-2
DTS-2, uw partner voor theatertechniek, onderhoud en service
(besturingssystemen, hijstechniek, heftechniek, constructies)
Duinkerkenstraat 44
9723 BT Groningen
Nederland
Tel.: +31(0)50 316 82 60, Fax: +31(0)50 316 82 61

ICARUS, flightcases & decor facilities bvba
One stop shop voor top kwaliteit flightcases op maat en technisch facilitaire decorbouw
Ondernemersstraat 6
B-2500 Lier, Belgium
Tel.: +32 3 4919789, Fax : +32 3 491 97 80

Joystick Audio
Leverancier van hoogwaardig geluid voor theater met focus op superieure audio kwaliteit, installatie, bekabeling op maat, optimale ondersteuning en service, eigen repair lab.
Luchterenstraat 25 A
9031 Drongen
Tel: +32 (0) 9 236 37 18, Fax: +32 (0) 9 236 37 19

PBTA B.V.
Grootste adviseur in de Benelux voor theater, concertzaal en poppodium: akoestiek, licht, geluid, stoelen, tribunes, zichtlijnen, hef- en hijsinstallaties, video, logistiek, etc. kortom, voor alles wat van een gebouw een cultuurhuis maakt.
Runmolen 3
5404 KP Uden
Nederland
Tel.: +31 413 264 344

PRG Belgium
PRG is supplier of entertainment and event technology to a wide range of markets, including corporate events & trade shows, concerts, special events, theatre, television & film.
Industriezone Hambos Vaartdijk 6
3150 Tildonk
Tel.: +32-016-61-53-00
Fax: +32-016-60-88-61

Sennheiser
The pursuit of perfect sound
Sennheiser Belux BVBA
Doornveld 22
1731 Asse/Zellik
Tel.: +32 (0)2 466 44 10
Fax: +32 (0)2 466 49 20

Showtex
ShowTex is wereldwijd leider in het bedenken, produceren en installeren van de meest innovatieve vlamwerende podiumdoeken en ophangsystemen voor theaters en evenementen.
Oude Gentweg 100
B-2070 Burcht (Antwerp)
Tel.: +32 3 236 84 40, Fax: +32 3 236 23 02

StaPoTech
Advies, ontwerp en realisatie van podiumtechnische installaties
Rodenrijt 80
3930 Hamont-Achel [B]
Tel.: +32(0)11-667894, Fax : +32(0)11-667895

Theateradvies bv
Theateradvies bv ontwerpt theaters, concertzalen, popzalen en musea met oog voor publiek, artiesten en techniek: innovatief, effectief, functioneel, gebruiksvriendelijk, duurzaam en veilig.
Herengracht 160
1016 BN Amsterdam
Nederland
Tel.: +31 (0)20 627 2248

COLOFON

CONTACT
STEPP vzw
Sainctelettesquare 17
1000 Brussel
T: +32 2 203 92 06
E: info@stepp.be
W: www.stepp.be

MISSIE
STEPP vzw is het steunpunt voor de producerende, ontwerpende en technische krachten van de brede culturele sector. De organisatie is het aanspreekpunt actuele ontwikkelingen op het vlak van techniek, scenografie, architectuur, veiligheid en opleidingen in de culturele sector en haar zeer diverse subsectoren. STEPP vzw bundelt de krachten van de gehele sector om een constante uitwisseling van expertise teweeg te brengen. De organisatie is gesprekspartner in diverse comités, en organiseert op regelmatige tijdstippen studiedagen, symposia, netwerkmomenten en opleidingen.
STEPP vzw is lid van OISTAT en benadrukt daarmee het internationale kader van de hedendaagse culturele sector.

ACTIVITEITEN
STEPP vzw organiseert regelmatig bijeenkomsten in de vorm van symposia, informele meetings en workshops. Daarnaast bieden zij een uitgebreid cursusprogramma aan. Verdere informatie en een overzicht van de activiteitenkalender vindt u op onze website www.stepp.be.

TARIEVEN
STEPP leden krijgen alle 3 maanden het STEPP magazine gratis in hun bus. Daarbovenop krijgen onze leden korting bij alle STEPP activiteiten, en bij een aantal partnerorganisaties.
Lidmaatschap (1 jaar): 48,00 EUR
Bedrijfslidmaatschap (1 jaar): 480 EUR
Groepslidmaatschap (1 jaar):
130 EUR / 260 EUR / 480 EUR
Student (1 jaar): 24,00 EUR
STEPP magazine (1 jaar): 40,00 EUR

Meer informatie op onze website www.stepp.be

DUURZAAMHEID
STEPP vzw zet zich in voor een duurzame cultuursector. Dit uit zich in al onze activiteiten en opleidingen.
STEPP is daarnaast ook partner in een aantal duurzaamheidsinitiatieven van partnerorganisaties.
STEPP vzw wil zo een motor zijn voor een duurzame cultuursector.

STEPP magazine #21

Bijdragen: Jan Decalf, Jo Klaps, Johan Penson, Geert Sels
Eindredactie: Jan Decalf
Corrector: Bert Moerman
Vormgeving: Jo Klaps, brusselslof.be
Cover: Sam De Mol
Druk: Drukkerij Paesen

STEPP magazine wordt gedrukt op 100% FSC gecertificeerd papier.
Eenheidsprijs: 12,00 EUR. Alle vorige nummers zijn beschikbaar op bestelling via www.stepp.be

BIJDRAGEN
Indien je zelf tekst of foto's wil bijdragen voor een volgend nummer, kan je contact opnemen met de redactie: magazine@stepp.be. De verschijningsdata van het STEPP magazine zijn 15/3, 15/6, 15/9 en 15/12.

ADVERTEERDERS
Amptec, Auvicom, Showtex, Stapotech, Bose, Joystick, JTSE, Controllux, ETC, PRG, Sennheiser, Verbiest

Voor informatie over advertentiemogelijkheden mag u ons contacteren op sponsoring@stepp.be

Jaargang 6
Nr.21 – September 2016
STEPP Magazine is een uitgave van STEPP vzw.
Verantwoordelijke uitgever: Frankie Goethals.

CC BY NC SA

Deze uitgave wordt ter beschikking gesteld overeenkomstig de bepalingen van de Creative Commons Public License, Naamsvermelding – Niet Commercieel - GelijkDelen België 3.0, http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/deed.nl

evolution 900 Series

German Engineering—Uncompromisingly Reliable

Every detail counts for perfect live sound. Take the evolution 900 series: conceived of as a harmonically calibrated family, these high-end microphones combine demanding sound with unmatched reliability. Uncompromising stage equipment for uncompromising professionals.

evolution—One of a Kind.

sennheiser.com/evolution

SENNHEISER
The Pursuit of Perfect Sound